

Debreceni Ítéltábla

Gf.III.30.372/2025/4.

A Debreceni Ítéltábla a dr. Ungár Bence ügyvéd (cím szám alatti székhelyű) ügyvéd által képviselt Felperes (Cégjegyzékszám, cím) felperesnek – a Békés Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Békés Ádám ügyvéd) által képviselt Alperes1 (cím) I. r., a személyesen eljáró Alperes2 (cím) II. r. és a Hanvay Ügyvédi Iroda (cím, ügyintéző: dr. Hanvay Csaba ügyvéd) által képviselt Alperes3 (cím) III. r. alperesek ellen kártérítés megfizetése iránti perében a Miskolci Törvényszék 2025. november 7. napján kelt 10.G.40.013/2023/167. számú ítélete ellen az I. r. alperes 168. és a III. r. alperes 171. sorszámú fellebbezése alapján az alulírott napon megtartott nyilvános fellebbezési tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla nem érinti az elsőfokú bíróság ítéletének a nem fellebbezett részét, helybenhagyja a fellebbezett részét.

Kötelezi egyetemlegesen az I. r. és a III. r. alperest, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek 379 000 (háromszázhetvenkilencezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás szerint: a Miskolci Törvényszék Cégbírósága a – cégjegyzékbe 2012. szeptember 11-én Cégjegyzékszám cégjegyzékszámon bejegyzett – Korlátolt Felelősségű Társaságot (a továbbiakban: törölt cég) a 2019. december 19-ei kezdő időponttal elrendelt kénysztörzési eljárásban a Céglőnyben 2022. augusztus 11-én közzétett végzésével törölte a cégjegyzékből.

A törölt cégnek 2016. május 18-tól 2019. május 14-ig az I. r. alperes – aki a III. r. alperes gyermeke –, 2019. május 14-től 2020. május 14-ig a II. r. alperes volt a cégjegyzékbe önálló képviselési joggal bejegyzett vezető tisztségviselője. A törölt céget a megalakulásától kezdődően ténylegesen a III. r. alperes irányította, ő hozta meg a gazdasági és egyéb döntéseket, ő tárgyalt a szerződéses partnereivel. Az I. r. alperes – aki több másik, a III. r. alperes érdekeltségi körébe tartozó gazdasági társaság bejegyzett vezető tisztségviselője is volt – a vezetői feladatait a III. r. alperes irányításával látta el, az okiratokat az ő utasításai alapján írta alá, és a pénzügyi tevékenységénél is így képviselte a céget.

A törölt cég a 2017. évre vonatkozót követően az éves számviteli beszámolója letétbe helyezésére és közzétételére vonatkozó kötelezettségének nem tett eleget. 2016. december 31-étől kezdődően fizetése képtelenséggel fenyegető helyzetben volt.

2017. november 19-én a felperes, mint üzemeltető és a törölt cég, mint pályázó között írásbeli megállapodás jött létre állami támogatás keretében megvalósított ipari beruházás fenntartása, üzemeltetése és átruházása tárgyában (a továbbiakban: megállapodás), amit a törölt cég részéről – a III. r. alperessel történt egyeztetés után – az I. r. alperes írt alá.

A törölt cég a megállapodásban vállalta, hogy gépjárművek villamos egységeinek, készülékeinek a gyártásához szükséges gyártási infrastruktúra telepítésének állami támogatásból való finanszírozása érdekében a Nemzetgazdasági Minisztérium által

„Széchenyi 2020” Program keretében a „Mikro-, kis- és középvállalkozások kapacitásbővítő beruházásainak a pályázat lebonyolításához támogatása” című felhívására pályázatot nyújt be. A felperes pedig azt, hogy a pályázat lebonyolításához és a projekt kivitelezéséhez, valamint a fenntartásához szükséges pénzügyi, szakmai, szellemi, emberi erőforrásokat és ingatlant biztosítja, azzal a céllal, hogy a projektre előírt kötelező fenntartási időszak lejártát követően megszerezze a telepített infrastruktúra, illetve a beszerzett eszközök, berendezések tulajdonjogát, átvegye a törölt cég által alkalmazott munkavállalókat (akiket a gépjármű villamos egységeinek, készülékeinek gyártása keretében foglalkoztatnak), továbbá a gyártáshoz kapcsolódó know-howt, gyártási licencet, ügyfélkört, a vevői és szállítói szerződéseket.

A megállapodásban rögzítették, hogy a törölt cég által igényelt kölcsön összege 34 543 000 Ft, a felperes vállalta, hogy ezt részletekben folyósítja a törölt cégnek, amely a projekt fenntartási idejének a végéig terjedő futamidőre 1 000 000 Ft ügyleti kamatot fizet.

A felperes a megállapodásban foglalt kötelezettségeinek a teljesítéséért 3 000 000 Ft + áfa megbízási díjra jogosult.

A felperes a projekt megvalósításához szükséges, 2/4-ed tulajdoni hányadban a tulajdonát képező, cím belterület ... helyrajzi szám alatt nyilvántartott ingatlant, valamint a rajta álló 386 m² alapterületű üzemcsarnokot, irodákat, tárgyalókat és egyéb helyiségeket bérbe adta a törölt cégnek, 2 400 000 Ft + áfa bérleti díjért, aminek az esedékessége a záró projekt fenntartási jelentés támogató általi elfogadását követő 15 nap. Ha a pályázat, illetve a projekt a törölt cégnek felróható okból megghiúsul, a törölt cég köteles 5 000 000 Ft kötbért fizetni a felperesnek.

A felperes és a törölt cég a projekt keretében beszerzett eszközök tulajdonjogának megszerzésére vételi jog alapításáról szóló szerződést is kötöttek.

A felperes 2018. július 19-én 18 600 047 Ft-ot, 2018. szeptember 12-én pedig 15 999 953 Ft-ot, összesen 34 600 000 Ft-ot utalt a törölt cégnek, amelyből az 18 600 047 Ft-ot és az utána járó ügyleti kamatot a megállapodás 2.3. a. pontja alapján az állami támogatás részére történő kifizetésétől számított 8 napon belül volt köteles visszafizetni. A kölcsönösszeg másik részletével a felek a vételi jog alapításáról szóló szerződés 4.3. pontja alapján beszámítás útján számoltak volna el.

A törölt cég pályázatát a Nemzetgazdasági Minisztérium támogatásra alkalmasnak ítélte, és vele támogatási szerződést kötött, ami alapján a Pénzügyminisztérium Gazdaságfejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkársága a törölt cég részére a Zrt.1-nél erre a célra nyitott és vezetett bankszámlára 2019. április 17-én 18 600 047 Ft támogatási összeget utalt, amit a felperesnek nem fizetett meg sem az ezt követő 8 napon belül, sem később bármikor.

A felperes 2019. május 28-án, majd 2019. június 6-án fizetési felszólítást küldött a törölt cégnek a kölcsönösszeg visszafizetésére, majd 2019. június 19-én azonnali hatállyal felmondta a megállapodást, és eredménytelenül felhívta a törölt céget, hogy a követelés teljes összegét, azaz összesen 41 776 078 Ft-ot 3 munkanapon belül fizessen meg.

A II. r. alperes (a cégbíróság 2021. október 22-én kelt felhívására) nem nyilatkozott a törölt cégnek a Miskolci Törvényszék Cégbírósága (a továbbiakban: cégbíróság) által 2019. december 19-ei kezdő időponttal megindított Kt.05-21-000167 számú kényszerítő eljárárásában a felperesnek a céggel szemben bejelentett 41 776 078 Ft hitelezői követelésére. Az I. r. alperes a cégbíróságra 2021. december 10-én érkezett nyilatkozatában azt állította, hogy soha nem volt a cég ügyvezetője, nincs tudomása arról, hogy ilyen tisztség betöltéséhez bármikor hozzájárult volna, a cég működéséről nincs információja, iratokkal nem rendelkezik.

A cégbíróság a 2022. július 15-én jogerős Kt.05-22-000497/2. számú végzésével rendelte el a cég kénysztörölését, és egyben a II. r. alperes volt vezető tisztségviselőt öt évre eltiltotta attól, hogy gazdasági társaságban többségi befolyást szerezzen, gazdasági társaság korlátlanul felelős tagja, egyéni cég tagja, cég vezető tisztségviselője, cégvezetője, felügyelőbizottsági tagja legyen.

[2] A felperes a 2022. november 9-én benyújtott keresetében 41 776 078 Ft kártérítés és annak a 2022. július 16. napjától a kifizetésig járó törvényes mértékű késedelmi kamata egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket.

Tényelőadása szerint a cégbíróság kénysztörölési eljárásban törölte a 2016. december 31-től kezdődően fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lévő céget. A vele szembeni hitelezői igényként bejelentett, a megállapodás nem teljesítése okán keletkezett követelését a kénysztörölési eljárásban nem vitatták, de nem fizették meg, ezért a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény (továbbiakban: Ctv.) 118/B. § (1), (2), (3), (5) és (7) bekezdése és a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 3:118. §-a alapján kérte az alperesek – az I. és II. r. alperesek mint a törölt cég cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselőinek, a III. r. alperesnek mint a cég döntései meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorló (árnyékvezető) – marasztalását. Mivel az alperesek sem a kénysztörölés elrendelését megelőzően, sem a kénysztörölési eljárás alatt nem tettek közzé semmilyen, a cég gazdálkodására vonatkozó éves beszámolót, 2018. évtől kezdődően vélelem szól amellett, hogy az ügyvezetők a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően ügyvezetési feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, és ezáltal a cég vagyona csökkent, illetve a hitelezők követeléseinek kielégítése meghiúsult.

A keresete összecszerúsége tekintetében előadta, hogy a megállapodás alapján összesen 34 600 000 Ft kölcsönt folyósított a törölt cégnek, amit nem fizetett vissza, és nem teljesítette a megállapodás alapján fennállt további fizetési kötelezettségeit sem. Mivel a támogatás 2019. április 17-én megérkezett a Zrt.1-nél erre a célra létrehozott bankszámlájára, ennek ellenére a törölt cég a 18 600 047 Ft összegű kölcsönt a 2019. április 25-i esedékességig nem fizette vissza (hanem azt saját maga, illetve tulajdonosai érdekkörébe tartozó személyek érdekében használta fel oly módon, hogy azt harmadik személynek utalta át) a megállapodás alapján a 34 600 000 Ft-on túl 1 000 000 Ft ügyleti kamat időarányos részére (megállapodás 2.2. pont), azaz 244 152 Ft-ra, a megállapodás 3.6. pontja szerint 3 000 000 Ft megbízási díj időarányos részére, azaz 1 073 292 Ft-ra, a megállapodás 4.6. pontja szerinti 2 400 000 Ft bérleti díj időarányos részére, azaz 858 634 Ft-ra, valamint a megállapodás 5.4. pontja alapján 5 000 000 Ft kötbérre tartott igényt.

[3] Az elsőfokú bíróság a II. r. alperessel szemben a keresettel egyezően 10.G.40.013/2023/16. számú, 2023. november 21-én jogerőre emelkedett bírósági meghagyást bocsátott ki.

[4] Az I. és a III. r. alperes az érdemi ellenkérelmükben kérték a kereset elutasítását és a felperesnek a perköltségükben marasztalását.

[5] Az I. r. alperes az ellenkérelmében kérte az eljárás megszüntetését a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 240. § (1) bekezdés a) pont alkalmazásával, egyrészt arra hivatkozva, hogy a felperes a keresetét a Ctv. 118/C. § (2)

bekezdésében meghatározott jogvesztő határidőn túl terjesztette elő, ezért a Pp. 176. § (1) bekezdés i) pontja szerint már a keresetlevélét vissza kellett volna utasítani. Másrészt azért, mert a Pp. 176. § (1) bekezdés g) pontja alapján is a keresetlevél visszautasításának lett volna helye, mivel a felperes – az e jogszabályban írt azon feltételek hiányában, hogy a kényszersztörlési eljárásban bejelentett követelésnek végrehajtható okiraton kell alapulni, avagy nem vitatottnak vagy elismertnek kell lenni, ő pedig a felperes követelését a kényszersztörlési eljárásban tett nyilatkozataiban vitatta – nem minősül a Ctv. 118/C. § (1) bekezdése szerinti perindításra jogosult hitelezőnek.

Az érdemi ellenkérelmében kérte a kereset elutasítását, vitatta a felperes kereseti kérelmének a megalapozottságát.

Állította, hogy soha nem volt a törölt cég vezető tisztségviselője, annak a létezéséről nem is tudott, nem volt a társaság működésére befolyása, de rálátása sem. A vezető tisztségviselői megbízatása létre sem jött, ezért a Ctv. 118/B. §-át vele szemben nem lehet alkalmazni.

Védekezése értelmében mivel ugyanerre már hivatkozott a törölt cég kényszersztörlési eljárásában is, a Miskolci Törvényszék Cégbírósága pedig a kényszersztörlést elrendelő Kt.05-22-000497/2. számú jogerős végzésében azzal indokolva nem alkalmazott vele szemben eltiltást, hogy „a 15. sorszám alatti beadványában érdemben kimentette magát”, e jogerős cégbírósi döntés alapján minden kétséget kizáróan bizonyított: nem játszott szerepet abban, hogy a cég kényszersztörlés alá került.

A cégbíróság a jogerős végzésére figyelemmel (felróhatóságának a hiánya) a felperes keresetének az ő vonatkozásában hiányzik a jogalapja, hiszen a felperes követelésének az alapjául megjelölt megállapodásban semmilyen szerepe nem volt, a törölt cég képviselőjében ténylegesen ő nem járt el. Állította: a felperes tisztában volt azzal, hogy ő a társaságban semmilyen vezető tisztségviselői megbízást, tisztséget nem lát el.

Mivel semmilyen tevékenységet nem végzett a társaságnál, így az ő ügyvezetési tevékenysége miatt nem következhetett be a fizetése képtelenséggel fenyegető helyzet.

A felperes ezen kívül nem bizonyította a követelése összecszerűségét sem. Arra is hivatkozott, hogy a perrel érintett megállapodás a jóerkölcsbe ütközik. A megállapodást és a projektet ténylegesen a felperes valósította meg, míg a törölt cég szerepe kimerült abban, hogy a projekthez kapcsolódó támogatást megszerezze, majd azt kölcsön jogcímén átadja a felperesnek.

[6] A III. r. alperes kérte a kereset elutasítását és a felperesnek a perköltségében marasztalását. Nem vitatta, hogy ő maga a törölt cégben üzleti döntéseket hozott. Elismerte: ő döntött a perrel érintett dokumentumok aláírásáról, és azokat aláírásra adta át az I. r. alperesnek. Állította azonban, hogy a megállapodás színlelt szerződés volt, a felperes és a törölt cég valójában abban állapodtak meg, hogy a felperes átveszi a céget, és a megállapodásnak része volt az is, hogy a cégért a tulajdonosok összesen 3 700 000 Ft-ot kapnak a tulajdonosi részesedésük arányában. A felperes nem kölcsönt nyújtott a törölt cégnek. A megállapodásokat és a támogatásra irányuló pályázatot is a felperes készítette, valamint ő nyújtotta be a pályázatot a törölt cég nevében. Annak a tartalmát ő nem ismerte. A pályázatban megfogalmazott vállalások, a hivatkozott üzleti és fejlesztési terv a felperestől származott, és valójában a megállapodásban szereplő pályázó alatt is a felperest kell érteni, mivel a támogatást is a felperes, mint tényleges tulajdonos javára igényelték. Nem tud a pályázat megvalósításához szükséges erőforrások rendelkezésre bocsátásáról sem. A megvalósításához szükséges pénzkölcsönt pedig a felperes saját magának nyújtotta. A felperes határozta meg azt, hogy a pályázat megvalósításához milyen eszközöket szerez be, őt pedig arról tájékoztatta, hogy 53 142 992 Ft értékben rendelt meg és szerzett be különféle

eszközöket a külföldi cég-től, amelyeket az leszállított a felperes város1-i telephelyére. Ő a felperes utasítására utalt át 2018. július 27-én 18 017 340 Ft-ot, augusztus 3-án 17 365 210 Ft-ot, szeptember 18-án pedig 17 760 442 Ft-ot a külföldi cég számlájára.

Arra hivatkozott, hogy árnyékvezetőként a felperesnek kárt nem okozott, nem volt közrehatása abban, hogy a törölt cég – a keresetében állítottak szerint – nem teljesítette a megállapodásban vállaltakat. Tagadta, hogy a felperes által megjelölt időpontban a törölt cég vagyontalan volt és azt is, hogy fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lett volna. Állította, hogy ezzel szemben – éppen a felperestől származó információ szerint – 53 142 992 Ft nettó értékű tárgyi eszközzel rendelkezett. A felperes a pályázat kapcsán ehhez a nettó 53 000 000 Ft-ot meghaladó értékhez jutott hozzá, amellyel gazdagodott, így a vagyonában értékcsökkenés nem következett be, vagyoni előnytől nem esett el, ennél fogva kár nem érhet.

[7] Az elsőfokú bíróság a fellebbezett ítéletével kötelezte az I. és a III. r. alpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg a felperesnek egyetemlegesen a II. r. alperessel 18 600 047 Ft-ot és ezen összeg után 2022. július 16. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan elutasította a keresetet.

Kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. r. alperesnek 965 612 Ft., a III. r. alperesnek 651 177 Ft + áfa és 48 049 Ft perköltséget.

[8] Az ítélete indokolásában rögzítette, hogy az I. és a III. r. alperes eljárás megszüntetési kérelmét az 53/I. sorszámú végzésével elutasította, mivel a Debreceni Ítéltábla a – keresetlevelet az elkésettsége miatt visszautasító – 10.G.40.184/2022/4. számú végzését a Gpkf.III.30.304/2022/2. számú végzésével megváltoztatta, a visszautasítást mellőzte, mert megállapította, hogy a felperes a keresetlevelet 2022. november 9-én a Ctv. 118/C. § (2) bekezdése szerinti jogvesztő határidőn belül nyújtotta be.

[9] Az elsőfokú bíróság a keresetet az I. és a III. r. alperessel szemben is részben alaposnak ítélte.

A határozata jogi indokolásában a Ptk. 3:118. §-át és a Ctv. 118/B. § (1) – (5) bekezdését idézve rámutatott, hogy a Ctv. 118/B. § (7) bekezdése folytán a gazdasági társaság vezető tisztségviselője Ptk. 3:118. §-a szerinti polgári jogi felelősségének megállapítására és vele szemben a szerződésen kívüli kártérítési igény érvényesítésére az e §-ban foglaltak alapján kerülhet sor akkor, ha a jogi személy jogutód nélküli megszüntetése kényszertörlési eljárásban történt. A Ctv. 118/B. §-a nemcsak a cégjegyzékbe bejegyzett, hanem a kényszertörlési eljárás előtt a cégjegyzékből törölt vezető tisztségviselőjének és az úgynevezett „árnyékvezetőjének” a felelőssége megállapítását is lehetővé teszi.

A Ctv. 118/B. §-ában írt feltételeket vizsgálva – a bizonyítási érdekeknek, a bizonyításra szoruló tényeknek és annak a részletes ismertetését követően, hogy melyik felet milyen tények bizonyítása terhelte – megállapította, hogy a felperes a Ctv. 118/C. § (1) bekezdése szerinti hitelezőnek minősül. Nem fogadta el az I. r. alperesnek azt a hivatkozását, hogy a felperes a kényszertörlési eljárásban a törölt céggel szemben bejelentett, a megállapodásból eredő követelése vitatott volt. Az ítéletének az indokai szerint a bejelentett igény vitatottságának a megállapításához vagy a követelés jogalapjának, vagy az összegének a határozott vitatása szükséges, amihez pedig az, hogy a nyilatkozat tartalmából arra lehet következtetni: a nyilatkozó a követelést nem ismeri el. Az I. r. alperesnek a cégbíróság

felhívására tett, 2022. június 17-ei nyilatkozata nem tartalmaz a követelés vitatásának minősülő, a követelés jogalapját és összecszerűségét érdemben támadó kijelentést.

Nem fogadta el az I. r. alperes védekezését abban sem, hogy ő nem minősül a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésének a hatálya alá tartozó vezető tisztségviselőnek, mivel soha nem volt a törölt cég ügyvezetője. A közhiteles cégnyilvántartás adatai alapján egyértelműen megállapítható, hogy az I. r. alperes 2016. május 18-tól 2019. május 14-ig a törölt cég bejegyzett ügyvezetője volt. A perben kirendelt Szakértő aggálymentes igazságügyi írásszakértői véleménye (10.G.40.01362023/107.) alapján ugyan bizonyítottan találta azt, hogy nem ő írta alá 2016-ban az ügyvezetői tisztség elfogadására vonatkozó nyilatkozatot, azonban a szakértő megállapította, hogy a felperessel kötött megállapodást a törölt cég részéről az I. r. alperes írta alá.

Az elsőfokú bíróság abból, hogy 2016. május 18-tól egészen 2019. május 14-ig, illetve azt követően a kényszertörlési eljárás megindulásáig az ügyvezetői tisztségét, annak érvényes létrejöttét nem vitatta, ugyanakkor a saját perbeli nyilatkozata és a III. r. alperes egyező előadása, valamint T1, T2, T3 tanúk vallomása alapján is megállapítható az, hogy éveken keresztül, amíg bejegyzett ügyvezető volt „folyamatosan írt alá dokumentumokat és banki ügyintézés is végzett”, arra következtetett, hogy az I. r. alperes kívülálló számára a törölt cég ügyvezetőjének minősült.

Azt a hivatkozását pedig, hogy magáról a törölt cég létezéséről és ügyvezetői tisztségéről sem volt tudomása, az általa (az édesapja utasítására, az irányítása alatt) aláírt okiratok tartalmát nem értette, azzal nem volt tisztában, azért nem fogadta el, mivel kétséget kizáróan megállapítható, hogy az I. r. alperes nagykorú, cselekvőképes személy, egyetemi végzettséggel rendelkezik, több nyelven beszél, így valamennyire át kellett látnia, hogy a törölt cégben tisztséget tölt be.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint így megalapozatlan az a védekezése, hogy ügyvezetői tisztsége az elfogadó nyilatkozat miatt érvényesen létre sem jött, ezért a felperessel szembeni felelősség alól is mentesül.

A felperes okkal bízhatott a közhiteles nyilvántartás adataiban, okkal gondolhatta azt, hogy a perrel érintett megállapodást a cégnyilvántartásba bejegyzett ügyvezető írta alá.

Mindezek alapján azt állapította meg, hogy a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésének alkalmazása körében az I. r. alperes a törölt cég vezető tisztségviselőjének minősül, a perbeli legitimációja nem lehet vitatott.

A III. r. alperes saját elismerő nyilatkozata alapján állapította meg azt, hogy ő a törölt cégnek a Ctv. 118/B. § (2) bekezdése szerinti vezető tisztségviselőjének minősül azáltal, hogy 2013. április 16-a és 2019. május 14-e között részt vett a cég döntéseiben, sőt a döntéseket ő maga hozta, és a gazdasági tevékenységet irányította, ő tárgyalta a felperessel is.

A vezető tisztségviselő felelőssége a Ctv. 118/B. §-a szerint csakis a törölt cég fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetében a hitelezői érdekeknek meg nem felelő vezető tisztségviselői magatartások tanúsítása esetén állapítható meg.

Az elsőfokú bíróság a felperesnek a törölt cég 2026. december 31-től fennállt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetére vonatkozó állítását vitató, I. és a III. r. alperesi védekezésre tekintettel e törvényi feltétel meglétét az ismertetett bírói gyakorlatban kidolgozott szempontok szerint vizsgálta.

A törölt cégnek a 2016. és a 2017. évre vonatkozó általános üzleti évet záró egyszerűsített mérlege alapján megállapította, hogy a rövid lejáratú kötelezettségek értéke magasabb volt, mint a forgóeszközök mérleg szerinti értéke. Az ezek szembeállításával meghatározott likviditási ráta 1 alatt volt már 2015-ben is, de 2016-ban és 2017. években is és csökkenő

tendenciát mutatott. Ebből pedig (könyvszakértői vizsgálat hiányában is) egyértelműen lehetett következtetni arra, hogy a törölt cég fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzete már 2016. decemberében fennállt, és az később is fennmaradt.

A törölt cég bankszámlakivonatai alapján megállapította, hogy azon 2019. április 17-én jóváírásra került a támogatási összeg. Ezt követően arról 2019. április 30-án a Zrt.2-nek 3 000 000 Ft-ot, a Kft.2-nek 400 000 Ft-ot, a Kft.3-nek 50 000 Ft-ot, a Zrt.3-nek 13 905 000 Ft-ot, a Kft.3-nek 250 000 Ft-ot, 2019. május 2-án a ...-nek és a ... Zrt.4-nek 150 000-150 000 Ft-ot, 2019. május 3-án és 17-én pedig a ... Társaságnak összesen 550 000 Ft-ot utaltak át. A rendelkezésre álló cégbéjegyzések alapján megállapította azt is, hogy valamennyi, az átutalással érintett kedvezményezett a törölt cég saját tulajdonosi érdekkörében álló egyéb gazdálkodó szervezet, azaz a pályázat útján megszerzett összegből a törölt cég vezető tisztségviselői nem a megállapodás szerint a felperesnek fizették vissza a 18 600 047 Ft-ot, hanem az érdekeltségi körükbe tartozó egyéb jogi személyeknek. A III. r. alperes ezért annak érdekében, hogy a hitelezők érdekei szerint járt el, nem hivatkozhatott arra, hogy a pályázat útján nyert összegből a cég egyéb hitelezőit elégítette ki, mivel valamennyi kedvezményezett a saját érdekkörébe tartozó szervezet volt. Ezekkel a kifizetésekkel a törölt cég vagyona csökkent, a felperes követelésének a kielégítése meghiúsult.

Az elsőfokú bíróság az I. és a III. r. alperes által a védekezésében felhozottakat nem találta alkalmasnak a felelősség alóli kimentésre sem.

Hiszen az alperesek nem bizonyították, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem a vezető tisztségviselői jogviszonyuk alatt, vagy ügyvezetési tevékenységük miatt következett be, a bekövetkezett követően pedig az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtették a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá a cég legfőbb szerve intézkedéseinek a kezdeményezése érdekében.

Az alpereseknek a saját tulajdonosi érdekkörükben lévő szervezetek részére teljesített kifizetésekkel összefüggésben következett be a törölt cég vagyonszükenessége és a felperes kára.

Nem volt alkalmas a felelősség alóli kimentésre az I. és a III. r. alpereseknek a megállapodás létre nem jöttére, illetve a színleltségére (és ennek okán az érvénytelenségére) hivatkozása sem.

Az elsőfokú bíróságnak a megállapodás létrejöttével kapcsolatban nem merült fel kételye, mivel azt a felperes részéről a törvényes képviselője, a törölt cég részéről pedig – a perben (az éppen az indítványára beszerzett) igazságügyi írásszakértő véleményével igazoltan – az I. r. alperes írta alá.

Az elsőfokú bíróság a megállapodás színleltségét – az ezzel kapcsolatban a (BH2001.29., Debreceni Ítéltábla Pf.20.448/2018/5., BH2017.149., BH2000.457 számú esetei döntésekben megjelenő) bírói gyakorlat által kidolgozott szempontok szerint – vizsgálva rögzítette, hogy a felperes bankszámlakivonatokkal igazolta a megállapodásban szereplő 18 600 047 Ft átutalását a törölt cégnek, ezzel azt, hogy az általa vállalt kötelezettségnek eleget tett. A csatolt okiratok alapján megállapította, hogy a törölt cég a megállapodásban szereplő projekt megvalósítása érdekében a pályázatot benyújtotta, elnyerte, a pályázat szerinti támogatási összeget a részére átutalták. Mivel amögött valós teljesítés, kifizetések, valós pályázat, pályázati támogatás állt, a megállapodás nem lehet színlelt.

Az elsőfokú bíróság a megállapodás jóerkölcsbe ütközését is vizsgálta. A bírói gyakorlatot (EBH2003.956., EBH2005.1234., BH2000.260., Kúria Pfv.20.094/2025/10.) figyelembe véve megállapította, hogy az nem tartalmaz semmi olyan utalást, amelyből megállapítható lenne: az – az elérni kívánt célja, vagy a tárgya miatt – nyilvánvalóan sérti az általánosan elfogadott

erkölcsi normákat, és ezáltal az általános társadalmi megítélés egyértelműen tisztességtelennek minősíti.

Mindezek alapján az alperesek sikerrel nem hivatkozhatnak sem a megállapodás színleltségére, sem a jóerkölcsbe ütközésére.

Egyebekben a III. r. alperes nem bizonyította azt, hogy a felperes a külföldi cég-gel fennállt üzlet kapcsán gazdagodott, és azt sem, hogy a Zrt.1-től beszerzett számlakivonat szerinti a törölt cég által 2019. április 17-ét követően eszközölt átutalások mögött valós jogviszony, valós szerződés és tényleges teljesítés állt.

Az elsőfokú bíróság mindezekkel indokolva arra következtetett, hogy az I. és a III. r. alperes felelőssége fennáll a felperes követelésének egy részére.

A jogalapjában az I. és a III. r. alperessel szemben is megalapozott keresetet az összegszerűségében – az indokait részletesen kifejtve – részben, 18 600 047 Ft-ban találta alaposnak, ezt meghaladóan alaptalannak ítélte, ezért elutasította.

A marasztalási tőkeösszeg után a kamatfizetési kötelezettségről és annak a mértékéről a Ptk. 6:48 § (1) és (2) bekezdése alapján rendelkezett, a kezdő időpontját pedig a kényszertörölést elrendelő végzés jogerőre emelkedését követő napban határozta meg.

Megalapozottnak ítélte a keresetet a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése szerint az I. és III. r. alperesek egyetemleges fizetési kötelezettségének a megállapítása iránt is.

A 41 776 078 Ft pertárgy értékű eljárásban a felperes pernyertességét 45%-ban, az I. és III. r. alperesekét 55%-ban állapította meg. A Pp. 83. § (2) bekezdése alapján ezért rendelkezett a felperesnek az I. és a III. r. alperesek részére a perköltség (pervesztességével arányos része) megfizetésére kötelezéséről.

[10] Az I. r. alperes a fellebbezésében elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a felperes keresetének a „teljeskörű” elutasítását és az első- és másodfokú perköltsége megfizetésére kötelezését, másodlagosan a Pp. 381. §-a alapján, „szükség esetén figyelemmel a 384. § (2) bekezdés b) pontjára is”, a hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás alapján a tényállást okszerűtlenül állapította meg, de a megállapított tényekből is eltérő jogi következtetések, ezáltal az elsőfokú bíróság ítéletében foglaltaktól eltérő anyagi jogi minősítés levonása szükséges.

A fellebbezési kérelme részletesen kifejtett és az elsőfokú eljárásban előadottakra is utaló indoka szerint az elsőfokú ítélet következtetései elsődlegesen anyagi jogi szempontból helytelenek.

Az elsőfokú bíróság megállapítása abban, hogy a felperes a Ctv. 118/C. §-a szerinti hitelezőnek minősül azért jogszabálysértő, mert a kényszertörlési eljárásban a cégbíróság felhívására tett nyilatkozatát – a tartalmával ellentétesen, okszerűtlenül – nem minősítette olyannak, amellyel a jelen perben érvényesíteni kívánt követelés vitatottnak minősül. Ennek a következtében jogszabálysértést követett el azzal, hogy a felperes keresetét keresetösségi joga hiányában – a BDT2022.4438. számú döntésben kifejtettek szerint – nem utasította el a Pp. 341. §-a alapján érdemi vizsgálat nélkül, illetve az eljárást vele szemben nem szüntette meg.

Az pedig, hogy ő a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése alkalmazása szempontjából a törölt cég kártérítési felelősséggel tartozó volt vezető tisztségviselőjének minősül, egyrészt contra legem, másrészt megalapozatlan jogi következtetés.

A Ctv. 118/B. § (1) bekezdése (az árnyékvezetőt kivéve) egyértelműen csak a kényszertörlési eljárás során megszüntetett cég vezető tisztségviselőjével szemben teszi lehetővé az igényérvényesítést, a Ptk. 3:21. § (3) bekezdése szerint pedig a vezetői tisztségviselői megbízás csak és kizárólag a megbízottnak a tisztség betöltésére vonatkozó elfogadásával jön/jöhet létre, ennek a hiányában a vezetői tisztség megállapítása fogalmilag kizárt. A jelen ügyben – annak ellenére, hogy az elsőfokú bíróság is (az írásszakértői vélemény alapján) bizonyítottan találta: nem ő írta alá az ügyvezetői megbízást elfogadó nyilatkozatot, tehát nem tett elfogadó nyilatkozatot – az az elsőfokú ítéleti megállapítás: ügyvezetői tisztsége a saját elfogadása hiányában is létrejött, megalapozatlan és contra legem jogértelmezés. Ebből következően megalapozatlan és jogszabálysértő ítéleti megállapítás az is, hogy a törölt cégnek a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésének a hatálya alá tartozó volt vezető tisztségviselőjének minősül. Amiatt ugyanis, hogy ügyvezetői tisztsége ténylegesen nem jött létre, az ügyvezetői tisztségének fennállására vonatkozó, a közhiteles cégnyilvántartásban szereplő bejegyzés hamis okiraton alapul, vagyis valótlan, ezért még a – hamis okiraton alapuló, valótlan – cégnyilvántartási bejegyzés ellenére sem lehet vele szemben a Ctv. 118/B. §-a alapján követelést érvényesíteni, kivéve, ha „árnyékügyvezetői” szerepe lenne megállapítható, ami a megállapított tényállás alapján is kizárt. Az elsőfokú bíróság lényegében egy bizonyítottan valótlan cégbíróági bejegyzés alapján objektivizálta a felelősségét.

Megalapozatlan, téves az elsőfokú bíróságnak az a következtetése is, hogy a felperes alappal bízhatott a valótlan cégnyilvántartási bejegyzésben. Az elsőfokú ítéletben (az indokolása [41-42] bekezdésében) is megállapított tény az, hogy kizárólag a III. r. alperes járt el a tárgyi ügylettel kapcsolatban, a felperessel megkötött megállapodás vonatkozásában is ő képviselte a törölt céget. A III. r. alperes úgy nyilatkozott, hogy megállapodásról neki nem volt tudomása. A felperes maga is többször és következetesen elismerte, hogy vele soha nem találkozott személyesen; vele soha, semmilyen körben, így a perbeli ügylettel kapcsolatban sem egyeztetett.

Mindezek miatt anyagi jogszabályt sért az elsőfokú ítéletnek az a megállapítása, hogy az ő perbeli legitimációja nem lehetett vitatott.

Ezzel szemben az elsőfokú ítéleti tényállás alapján helyes jogszabályértelmezéssel azt kellett (volna) megállapítani, hogy (a cégjegyzéki bejegyzésével ellentétben ténylegesen) nem volt a törölt cég ügyvezetője, hiszen a vezető tisztségviselői tisztségre történő „megválasztását” soha nem fogadta el, az nem is állt a szándékában, így vele szemben a Ctv. 118/B. §-ára alapítottan nem lehet igényt érvényesíteni. A keresetet vele szemben ezért (is) el kell(ett volna) utasítani.

Az elsőfokú bíróság az ügy szempontjából releváns tényeket okszerűtlenül és tévesen értékelte, azokból helytelen anyagi jogi következtetéseket vont le, amikor arra jutott, hogy őt bármilyen felelősség terhelné a felperes által érvényesíteni kívánt követelés kapcsán. Ezzel szemben az elsőfokú eljárás során lefolytatott bizonyítás eredményeképpen éppen az igazolt, hogy a törölt cég vonatkozásában soha semmilyen érdemi döntést nem hozott, és a vagyonához, így a bankszámlájához sem fért hozzá, afelett értelemszerűen rendelkezni sem tudott, soha semmilyen olyan magatartást nem valósíthatott és nem is valósított meg, amely a törölt cég vagyonának csökkenését és azzal okozati összefüggésben a hitelezői érdekek sérelmét eredményezte volna.

Az elsőfokú bíróság az ügyvezetői minősége vizsgálatánál indokolatlanul figyelmen kívül hagyta, hogy a szakértői bizonyítás azt is alátámasztotta: a megállapodással és a pályázattal kapcsolatos okiratok döntő többsége, mintegy 75%-a szintén bizonyosan hamis és ténylegesen nem tőle származik, amiből az aláírásával való üzemszerű, szervezett és folyamatos visszaélésre lehet következtetni. Nem tulajdonított kellő jelentőséget annak, hogy a személyes meghallgatása során a felperes ügyvezetője, T4 is megerősítette a III. r.

alperesnek azt az állítását, hogy az ügylettel kapcsolatban a III. r. alperessel egyeztetett, az ügylet során soha nem találkozott az I. r. alperessel, vele nem tartotta a kapcsolatot, nem kommunikált. Az eljárás során ő is mindvégig következetesen ezzel egybehangzóan nyilatkozott, szemben a felperes ügyvezetőjének (ön)ellentmondásos, a bizonyítás eredményeihez igazodóan több szempontból következtelen, folyamatosan „fejlődő” nyilatkozataival. Az elsőfokú ítélet T5, T6, T7 és T8 tanúk vallomásaira pedig még az említés szintjén sem tért ki, annak ellenére, hogy valamennyiük tanúvallomása azt támasztotta alá; ő a törölt cégben ténylegesen soha, semmilyen szerepet nem töltött be.

Az elsőfokú bíróság T1 77. sorszámú jegyzőkönyvben rögzített – a fellebbezésében részletesen idézett – tanúvallomását is súlyosan okszerűtlenül értékelte annak a bizonyítékaként, hogy okiratokat írt alá a törölt cég nevében, valamint a banki ügyintézés során is eljárta. Ezzel szemben a tanú éppen azt erősítette meg, hogy ténylegesen nem töltött be semmilyen tisztséget a törölt cégnél. Az elsőfokú bíróság az ítélete [152] – [156] bekezdéseiben T2 és T3 tanúvallomását is csak részlegesen és tényleges tartalmuktól döntően eltérően, egyoldalúan, így összességében okszerűtlenül értékelte.

Az elsőfokú bíróság által a T2 tanúvallomása alapján elfogadott az a ténykövetkeztetés, hogy „a III. r. alperes tette” a társaság ügyvezetőjévé, ellentétes az ügyvezetői „kinevezés” és annak elfogadása kapcsán ítéleti bizonyosságot nyert azzal a ténnyel, hogy az hamis okiratokon alapult.

Mindezeket túl az iratok tartalmával is ellentétes az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy a felperes okkal gondolhatta: ő a törölt cég ügyvezetője, mivel a keresetleveléhez F/17. sorszámon mellékelte (az ügyvezetőjének T1 miniszterhez intézett, dátum nélküli) levél (fellebbezésben idézett) utolsó két bekezdése is azt támasztja alá, hogy a felperes valójában tisztában volt azzal, hogy neki nincs és nem is volt valós szerepe, tényleges ügyvezetőként nem járt el.

Előadta, hogy a másodlagos, érdemi védekezésében megalapozottan hivatkozott a felperes és a törölt cég közötti megállapodás színleltségére, valamint a jóerkölcsbe ütközésére. Az elsőfokú bíróságnak ezzel ellentétes következtetése téves, hiszen nem bizonyította, hogy a felperes valóban beszerezte volna a tárgyi eszközöket, ténylegesen megvalósult volna a projekt. Ezzel kapcsolatban hiányos maradt a bizonyítási eljárás, mivel egyrészt a felperes bár vállalta, de – a bírósági kötelezés ellenére – sem csatolta be a projekthez kapcsolódó eszközök beszerzésével kapcsolatos releváns iratokat (szállítólevelek, számlák, könyvbeli aktiváláshoz kapcsolódó adatok). Az elsőfokú bíróság ugyanakkor elutasította az ő bizonyítási indítványát a Budapest Környéki Törvényszék megkeresésére és a pályázat megvalósításának helyszíni ellenőrzése során eljáró, T9 és T10-t is érintő büntetőügy releváns anyagainak – így különösen az érintett személyek beismert vallomásainak – a beszerzése iránt. Erre a perbeli pályázat gyanús körülményeinek, esetleges bűnös közreműködésük tisztázása érdekében lett volna szükség. Mivel az elsőfokú bíróság is azt rögzítette az ítéletében, hogy a jóerkölcsbe ütközés megítélése kapcsán azt kell elsősorban vizsgálni, hogy „maga a jogügylet társadalmilag elítélendő-e”, ezek az anyagok nélkülözhetetlenek a színleltség és/vagy jóerkölcsbe ütközés bizonyítása körében is. Az elsőfokú bizonyítási eljárás ezért hiányos volt. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállás – az elsődleges védekezése körében – a szükséges mértékben kiegészíthető a helyes anyagi jogi értékeléshez.

Arra is hivatkozott, hogy abban az esetben is, ha a kereset vele szemben érdemben elbírálnak, az elsőfokú bíróság jogszabálysértéssel állapította meg a Ctv. 118/B. §-a szerint felelőssége feltételeinek a fennállását.

Az elsőfokú bíróság jogszabálysértéssel állapította meg szakértői bizonyítás mellőzésével a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállását és időpontját a likviditási ráta alapján. Az elsőfokú ítélet [183]-[197] bekezdéseiben foglaltakkal szemben a 2023. október 31-ei érdemi

ellenkérelmében kifejtettek alapján a törölt cég vonatkozásában a – felperes bizonyítási kötelezettségébe tartozó – fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet fennállásának a vizsgálata és esetleges időpontjának a meghatározása könyvszakértői kompetenciába tartozó szakkérdés. Mivel a felperes erre vonatkozó indítványt nem terjesztett elő, az elsőfokú eljárás során nem nyert bizonyítást a törölt cég fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetének a fennállta és a konkrét időpontja.

Az elsőfokú bíróság a jogellenes vezetői magatartásnak, annak és a társasági vagyonszökkenése közötti okozati összefüggésnek, valamint a hitelezői érdekek esetleges sérelmének, a felperesi követelés kielégítésének a meghíúsulását illetően az I. r. alperes vonatkozásában megalapozatlanul következtetett arra, hogy a kifizetésekkel az I. r. és III. r. alperes a feladataikat nem a hitelezői (felperesi) érdekek figyelembevételével látták el, valamint, hogy a kifizetések, amelyeket a törölt cég, illetve annak vezető tisztségviselői a saját tulajdonosi érdekkörükbe tartozó szervezeteknek teljesítettek, összefüggésben van a társaság vagyonszökkenésével, és a felperest ért kárral. Nem vette figyelembe, hogy a beszerzett okiratok és a személyi bizonyítékok is alátámasztották; ő soha nem rendelkezett tényleges hozzáféréssel és rendelkezési joggal a bankszámla felett, valamint, hogy az elsőfokú bíróság által kifogásolt átutalások valamennyi kedvezményezettje olyan gazdasági társaság, amelynek a III. r. alperes volt a tényleges döntéshozója, így legfeljebb az ő vonatkozásában állapítható meg a „saját tulajdonosi érdekkörbe” történő teljesítés. Azt sem vette kellő súllyal figyelembe, hogy a Zrt.1 és a törölt cég között, fizetési és egyéb számlák vezetésére létrejött keretszerződésből kitűnik, hogy abban őt szintén pusztán formálisan nevezték meg, a kapcsolattartási-értesítési adatok egyike sem hozzá tartozik. A bankszámlához kapcsolódó tokennel sem ő rendelkezett, személyes meghallgatásán tett nyilatkozata szerint arról még általánosságban sem tudta, hogy milyen jellegű eszköz.

Minezekből ugyanakkor az következik, hogy ő a törölt cég bankszámlája felett tényleges rendelkezési joggal soha nem rendelkezett, ahhoz hozzáférése és így rálátása sem volt, egyébként is a tanulmányait folytatta ebben az időben, jórészt külföldön, így személyesen nem is lehetett jelen az ügyintézés során. A cég tényleges tulajdonosaként a bankszámlaszerződésben is az III. r. alperest nevezték meg, az átutalások is a III. r. alperes mint tényleges tulajdonos érdekkörébe tartozó társaságok felé történhettek, az ő tényleges érdekeltségére nem merült fel adat.

Mindezekre tekintettel az ő vonatkozásában megalapozottan nem mutatható ki olyan magatartás, amely a törölt cég vagyont csökkentette és/vagy a hitelezői (felperesi) érdekeket sérthette volna.

Az elsőfokú bíróság arra tekintettel, hogy 2016. május 18-ától csak 2019. május 14-ig volt ügyvezetőként bejegyezve, helyesen állapította azt meg, hogy az esetleges felelősségének vizsgálata is csak erre az időszakra vonatkozhat, míg az állítólagos ügyvezetői tisztségének megszűnését követő időszak tekintetében már bizonyosan nem állhat fenn és nem is vizsgálható bármilyen felelőssége. Ezt ugyan az elsőfokú bíróság a felperes 15 999 953 Ft követelése feletti részének az elutasításával helyesen figyelembe vette, ugyanakkor az elsőfokú ítélet csak részben tért ki a felperesi követelés összegszerűségének vitatásával kapcsolatos érveinek a vizsgálatára.

A másodlagos fellebbezési kérelme indokaként arra hivatkozott, hogy amennyiben az ítéltábla az elsőfokú eljárásban lefolytatott bizonyítási eljárást és az azok alapján megállapított tényeket, valamint az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését a felülbírálathoz hiányosnak találná, úgy több esetben is megállapítható az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak a megsértése is. Ezen szabálysértések pedig az ügy érdemi eldöntésére is kihatottak, azok orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges és/vagy észszerű.

[11] A III. r. alperes a fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, a felperes keresetének az elutasítását, az első- és másodfokú perkölsége megfizetésére kötelezését.

A fellebbezési kérelmét – részletesen kifejtve – azzal indokolta, hogy az elsőfokú bíróság a tényekkel ellentétesen és a Ptk. 6:6. § (1), valamint a 6:7. § (1) (2) bekezdésébe ütközően állapította meg, hogy a megállapodást a kölcsönnyújtás, projektmenedzselés, ingatlanbérbeadás, és kötbérfizetés tekintetében az I. r. alperes aláírta. A szerződés alakjára vonatkozó jogszabályi rendelkezés megsértése pedig semmisséget eredményez [Ptk. 6:94. § (1) bekezdés], amire az elsőfokú eljárásban végig hivatkozott, de a szerződés semmisségét a bíróságnak hivatalból is észlelnie kell.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokkal ellentétesen és a Pp. 346. § (5) bekezdésében meghatározott indokolási kötelezettségét megsértve rögzítette az ítéletben, hogy nem bizonyította a megállapodás színleltségét sem.

A per során „fény derült arra”, hogy a felperesnek nem állt szándékában a beruházást megvalósítani, csupán a maga által szerkesztett dokumentumokkal a törölt cég nevében benyújtott pályázatban 53 142 992 Ft nettó bekerülési költségűnek beállított beruházás megvalósításához igényelt 37 200 097 Ft támogatást kívánta megszerezni.

Valótlan, hogy döntés született arról: a beruházást a Város1 ... hrsz.-ú ingatlanban valósítják meg. Valótlan a megállapodás 2.1. pontjában az (állítólagos) kölcsön szükségességét illetően leírtak is. A megállapodásban nincs szó a 2017. november 19-e előtt már megigényelt 18 600 047 Ft támogatási előlegről, amelynek a folyósítását követően a finanszírozásához csak a nettó költség ezt meghaladó részére, (53 142 992 Ft – 18 600 047 Ft =) 34 542 945 Ft-ra volt szükség, így a megállapodásban előírányzott 34 543 000 Ft kölcsön eleve nem fedezhette a fizetendő áfá-t is.

A felperes a keresetében a 2016. és a 2017. évi mérlegbeszámolója alapján állította, hogy a törölt cég 2016. december 31-től kezdődően fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, és ez az állapot 2017-ben sem változott meg, aminek e mérlegek közzétételétől, így a megállapodás megkötésekor és az állítólagos kölcsön „folyósításakor” is a tudatában volt.

A jelen perben bizonyított, hogy a felperes által megküldött külföldi cég-számlák, szállítólevelek, valamint átvételi elismervények, teljesítésigazolások, tárolási nyilatkozatok fiktívek, és senki nem szerezte be a projektmegvalósításhoz szükséges (53 142 992 Ft nettó értékű) dolgokat, hanem a felperes kivonta a projektből a beszerzési (utóbb fiktívnek bizonyult) számlák ellenértékeként a külföldi cég-nak utalt 53 142 992 Ft-ból a felpereshez került 52 142 992 Ft-ot, és ismeretlen célra használta fel.

Mindezek alátámasztották, hogy a megállapodás színlelt, mivel a szerződő félként megnevezett felperes és a törölt cég nem kívánt az okiratban leírt tartalommal jogviszonyt létesíteni, mivel a tényleges pályázó a felperes volt.

Ugyancsak a megállapodás színlelt voltát bizonyítják azok, az általa a perben hivatkozott körülmények, amelyek kiderültek a projektmegvalósítás 2019. február 9-én lezajlott záró helyszíni ellenőrzésével kapcsolatban (a felperes ügyvezetője meghatalmazás nélkül a törölt cég nevében kapcsolattartóként járt el, a helyszíni ellenőrzési jegyzőkönyv szinte minden részében hamis, ami miatt és kenőpénzek elfogadása miatt büntetőeljárás is folyik a Budakörnyéki Törvényszéken). A felperes helyszíni ellenőrzéssel kapcsolatos eljárása azt bizonyítja, hogy magáénak tekintette a pályázatot és az azzal kapcsolatos ügyek intézéséből tudatosan kihagyta nem csak a törölt cég bejegyzett ügyvezetőjét, hanem őt is. A peradatok alapján megállapítható, hogy a pályázat ügyében a felperes járt el árnyékügyvezetőként, amit az elsőfokú bíróság szintén figyelmen kívül hagyott.

Álláspontja szerint nem fogadható el 2023. december 19-én előterjesztett bizonyítási indítványa elutasításának az elsőfokú ítélet [225] bekezdésében kifejtett azon indoka, hogy a felperes teljes pénzmozgását igazoló bankszámlakivonataira a perrel érintett releváns tényállási elemek szempontjából nem volt szükség. Azoknak a megismerésére azért is szükség lett volna, mivel felmerült annak a gyanúja, hogy a felperes a külföldi cég közreműködésével 2018. július 30-án hozzákerült támogatási előlegből utalta át 2018. augusztus 3-án a kölcsön első részletét a törölt cégnek, majd miután ebből ugyanezen a napon kifizette a külföldi cég második számláját és a pénz a külföldi cég révén 2018. augusztus 6-án visszakerült hozzá. A felperes ebből a pénzből utalta át 2018. szeptember 17-én a kölcsön második részletét, majd ezután szeptember 18-án, a külföldi cég harmadik számlájának a kifizetése folytán a szlovák cég közreműködésével a pénz ekkor megint a felpereshez került.

Az elsőfokú bíróság mindezeket figyelmen kívül hagyta.

Mint ahogy figyelmen kívül hagyta azt is, hogy a felperesnek kellett bizonyítania, hogy a projektmegvalósításhoz szükséges dolgokat beszerezte, de ennek a bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Erre tekintettel ugyanis az elsőfokú bíróságnak azt kellett volna megállapítania, hogy a felperes a (külföldi cég közreműködésével) hozzá került 52 142 992 Ft-ot nem a projekt megvalósítására fordította, így ezt a pénzt illetéktelenül ugyan, de megszerezte és a saját céljára használta fel. Sérelmezte: ezzel kapcsolatban hivatkozott arra, hogy a Pp. 265. § (2) bekezdése b) és c) pontjában meghatározott bizonyítási szükséghelyzetben van, az elsőfokú bíróság azonban ezt is figyelmen kívül hagyta. Ezen kívül figyelmen kívül hagyta T3-nak, T2-nek, T6-nak és T5-nek a részletesen idézett tanúvallomását is. Ezek az elsőfokú bíróság által figyelmen kívül hagyott tanúvallomások azt bizonyítják, hogy a megállapodás színlelt, ugyanis a felperes volt a tényleges pályázó.

Sérelmezte, hogy azzal a védekezésével kapcsolatban, hogy az alperesek nem okoztak kárt a felperesnek, mivel a felperes „a projektben történt részvétel révén a külföldi cég vezető tisztségviselőjének közreműködésével gazdagodott”, az elsőfokú ítélet indokolása csupán annyit tartalmaz a [197] bekezdésében, hogy ezt nem bizonyította. Szerinte az elsőfokú bíróság ezzel nem tett eleget a Pp. 346. § (5) bekezdésében meghatározott indokolási kötelezettségének. A fellebbezésében ezért a bizonyítékait megjelölve és – a tranzakciók idejét, a bevétel forrását és a kiadás címet, a bevétel, a kiadás összegét és az egyenlegét tartalmazó – táblázatban összefoglalva bemutatta, hogy a felperes, a stróman szerepét betöltő külföldi cég közreműködésével az egyes pénzügyi tranzakciók révén a 34 600 047 Ft kiadásával szemben 52 142 992 Ft bevételre tett szert. Ezzel pedig bizonyította, hogy a felperes kárt nem szenvedett, hanem a pályázatban történt részvétele folytán a felperes vagyona 17 542 992 Ft-tal, de a külföldi cég-nek juttatott 1 000 000 Ft-ot is hozzáadva 18 542 992 Ft-tal gyarapodott.

[12] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében kérte az elsőfokú ítélet fellebbezett részének a helybenhagyását és az I. és III. r. alperesek másodfokú perköltségben marasztalását.

Álláspontja szerint a fellebbezési hivatkozásokkal szemben az indokai alapján helytálló az elsőfokú ítéletnek az a megállapítása, hogy a Ctv. 118/C. § (1) bekezdése szerinti hitelezőnek minősült, ezért perbeli legitimációval rendelkezik. Alaptalan az I. r. alperesnek az a fellebbezési érvelése, hogy a kényszertörlési eljárásban benyújtott, 2022. június 17-ei nyilatkozata a követelése vitatásaként értelmezhető. Mivel a II. és a III. r. alperesek a kényszertörlési eljárásban egyáltalán nem nyilatkoztak, az elsőfokú bíróság helyesen következtetett arra, hogy a törölt céggel szemben bejelentett, nem vitatott követelése áll fenn.

Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy az I. r. alperes a törölt cég ügyvezetőjének minősült, és ennek megfelelően a Ctv. 118/B. §-a szerinti felelőséggel

tartozik a magatartásáért, cselekményeiért és mulasztásaiért. Az elsőfokú ítélet helytálló indokaival egyezően – az I. r. alperes fellebbezési érvelésével szemben – a cég képviselőre jogosult vezető tisztségviselőjének harmadik személyek szempontjából az tekintendő, akit a cégjegyzékbe bejegyeztek. Annak az alapjául szolgáló okirat esetleges érvénytelenségének kizárólag a cég és a vezető tisztségviselő belső viszonyában lehet jelentősége, nem lehet befolyása azonban arra, ha harmadik személy a cégjegyzék adataiból kiindulva fogadja el az ott bejegyzett vezető tisztségviselőt a cég képviselőjének. Az, hogy az írásszakértői vélemény azt állapította meg, nem az I. r. alperes írta alá az ügyvezetői elfogadó nyilatkozatot, nem bizonyíték arra, hogy az I. r. alperes ügyvezetői tisztsége a törölt cég tekintetében harmadik személyekkel szemben ténylegesen ne jött volna létre, csupán azt igazolhatja, hogy a vezető tisztségviselői minősége a társaság belső viszonyában rendezetlen lehet. Nem merülhet fel tehát contra legem értelmezés, hiszen az elsőfokú bíróság nem vonta kétségbe a Ptk. 3:21. § (2) bekezdésében foglaltakat, ugyanakkor helyesen figyelembe vette a tényleges körülményeket is, és mindezek együttes mérlegelésével helyesen következtetett arra, hogy az I. r. alperes kívülálló harmadik személyek számára a törölt cég ügyvezetője volt. Mivel az I. r. alperes a cégjegyzékbe bejegyzett ügyvezető volt, őt nem terhelte a tekintetben további ellenőrzési kötelezettség, hogy a tisztsége milyen körülmények között jött létre. Magának az I. r. alperesnek a nyilatkozata és T1, T2, T3 tanúk (felperes által idézett) vallomásai alapján a törölt cég belső viszonyában sem lehetett egyébként kétséges az I. r. alperes ügyvezetői minősége, és nincs relevanciája annak, hogy bizonyos személyekkel találkozott-e vagy sem. Az ügyvezetői minőségét az sem cáfolja, hogy a döntéseket adott esetben a III. r. alperes hozta a törölt cég és a felperes viszonyában, mivel az alperesek azt nem vitatták, hogy a dokumentumokat az I. r. alperes írta alá. Az I. r. alperes nem mentesülhet a felelősség alól azon az alapon, hogy sem a törölt cég létezéséről, sem ügyvezetői minőségéről nem volt tudomása, illetve nem volt tudatában annak, hogy milyen okiratokat és mihez kapcsolódóan ír alá a III. r. alperes kérésére. Ezt az állítását egyébként alapvetően cáfolja az, hogy a törölt cég mellett további közel 30 másik jogi személyben töltött be vezető tisztségviselői pozíciót, amelyek mind felszámolás vagy kényszertörlési eljárás útján szűntek meg.

Az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül, helytállóan állapította meg a törölt cég fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetének a fennálltát és az időpontját is. Téves és az elsőfokú eljárásban általa már idézett bírói gyakorlattal ellentétes az I. r. alperesnek az a fellebbezési hivatkozása, hogy ennek a bizonyításához szakértői vizsgálatra lett volna szükség. Az elsőfokú bíróság pedig a bírói gyakorlatot követte, a megállapításait és jogkövetkeztetését világosan és logikusan levezette, indokolta. Ebben a kérdéskörben sem hiányos tehát az elsőfokú bizonyítás, és nincs alapja az elsőfokú ítélet I. r. alperes által másodlagosan kért hatályon kívül helyezésének.

Az I. és a III. r. alperesek vezetői magatartásával, a vagyonsökkenéssel és ezek között fennálló okozati összefüggéssel kapcsolatos I. r. alperesi fellebbezési hivatkozások is alaptalanok annak a tükrében, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan megállapította: általa a törölt cégnek folyósított kölcsön visszafizetése fedezetéül szolgáló támogatási összeget az I. és a III. r. alperesek a saját érdekeltségi körükbe tartozó egyéb jogi személyeknek fizették ki, és ezen magatartásuk okozati összefüggésben állt a társaság vagyonsökkenésével és az őt ért kárral. Az I. r. alperes a fellebbezésében alaptalanul hivatkozott ezzel szemben is arra, hogy az ő vonatkozásában jogellenesség azért nem lett volna megállapítható, mivel nem volt soha rendelkezési joga a törölt cég bankszámlája felett, nem tudta, hogy milyen céllal és kinek a képviseletében van a bankban a számlanyitáskor. Ezen az alapon nem mentheti ki magát alappal a felelősség alól. Az I. r. alperes felelőssége éppen abban áll, hogy a törölt cég nevében megnyitotta a bankszámlát, és azonnal kiadta az ellenőrzési köréből a bankszámla feletti rendelkezési jogot. Annak harmadik személynek történő teljeskörű és ellenőrzés

nélküli átadása önmagában megalapozza I. r. alperes felelősségét, és ezzel közreműködőjévé vált az őt ért kár okozásának.

Mindezekből következően az elsőfokú bíróság az alpereseket helytállóan marasztalta.

Az elsőfokú ítélet a bírói gyakorlatnak megfelelően, helyesen állapította meg, hogy a törölt cég és a közötté létrejött megállapodás nem színeelt és nem ütközik a jóerkölcsbe, ezért érvényes, és hogy azt ténylegesen teljesítette is, „különös tekintettel az alperesi Társaság részére folyósított kölcsön tekintetében”. A fellebbezési állításokkal ellentétben az elsőfokú bíróság nem sértett eljárási szabályt sem az alperesi bizonyítási indítványok elutasításával, mivel azoknak a teljesítésétől nem volt várható olyan bizonyíték, amely a döntést érdemben befolyásolhatta volna. Helytállóan állapította meg azt is, hogy a III. r. alperes a megállapodás színeelt voltát nem tudta sikerrel bizonyítani. Részletesen kifejtett álláspontja szerint azt a fellebbezésében felhozott érvek sem támasztják alá.

[13] A fellebbezések megalapozatlanok.

[14] Az ítéltábla a fellebbezők kérelmére tárgyaláson bírálta el a fellebbezéseket. Az elsőfokú ítéletet a Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a fellebbezési kérelmek és az ellenkérelem korlátai között bírálta felül, mivel nem észlelt az eltérésre okot adó, a fellebbezésben nem hivatkozott eljárási szabálysértést [Pp. 370. § (2) és (3) bekezdései]. Az ítéltábla azonban megállapította, hogy az elsőfokú ítélet indokolása {a [126] bekezdésben} az I. r. alperes bizonyítási kötelezettségét részbeni tévesen jelöli meg. Ez azonban – a későbbiekben kifejtettek miatt – nem tette szükségessé, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság anyagi pervezetését a fellebbezésekben foglaltak alapján külön értékelje, és saját maga tegyen az anyagi pervezetés körébe eső intézkedéseket.

[15] Mivel az I. és a III. r. alperesek a fellebbezésükben kifejezetten nem támadták az elsőfokú ítéletnek a keresetet részben (a 18 600 047 Ft tőke és járulékait meghaladó követelés tekintetében) elutasító rendelkezését és az indokát, a felperes pedig nem fellebbezett, az elsőfokú ítéletnek ez a része nem képezte a másodfokú eljárás tárgyát, ezért az ítéltábla nem érintette azt. Abban foglalt állást, hogy az elsőfokú bíróság a fellebbezésekben írt okok miatt jogszabálysértően adott-e helyt részben a keresetnek.

Az ítéltábla rögzíti a másodfokú felülbírálat korlátjaként azt is, a fellebbezéseknek az elsőfokú ítélet anyagi jogi felülbírálatának a terjedelmét meghatározó hivatkozásai csak azok lehettek, amelyek az alperesek fellebbezési kérelmének az indokaként megfeleltek a fellebbezéssel szemben a Pp. 371. § (1) bekezdés b) és d) pontjában támasztott követelménynek. Az ítéltábla ezért a felülbírálatot kizárólag azon jogi érvelések alapján végezhetette el, amelyek a fellebbezett ítéletben foglalt konkrét ténybeli és jogi álláspontot támadták, az egyéb hivatkozásaival nem foglalkozhatott. Ennek oka az, hogy a másodfokú eljárás nem az elsőfokú eljárás megismétlése, mivel a másodfokú bíróságnak a fellebbezést és az elsőfokú ítéletet kell el-, illetve felülbírálnia, nem a keresetet. Azzal, hogy a Pp. ezt a fellebbezés kötelező tartalmi elemeként szabályozza, kifejezi azt is, hogy a fellebbezés nem irányulhat arra, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú eljárást és ítéletet minden vonatkozásban vizsgálja felül, „mintegy újból döntse el a jogvitát”, hanem a fellebbező félnek a határozat indokaival, érveivel szemben kell az ellenérveit megfogalmaznia.

Mindkét alperes fellebbezésének volt olyan része, amelyet az ítéltábla nem vehetett figyelembe a másodfokú eljárás során, mivel abban az I. és a III. r. alperes csupán visszautalt az elsőfokú eljárásban tett valamennyi korábbi nyilatkozatára, kérve azok figyelembevételét

is. Ahogy azonban azt a Kúria már többször is kifejtette: a Pp. 371. § (1) bekezdés d) pontja alapján a fellebbezésben szövegesen körül kell írni azt az eljárási vagy anyagi jogszabálysértést, amin a fellebbezés alapul, ez határozza meg ugyanis a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörének a terjedelmét (pl.: Kúria Pkf.II.24.839/2019/3. számú határozatának [7] pontja, Pf.VI.24.583/2022/2. számú határozatának [15] és [20] pontjai). Mindezt egy vagy több korábbi beadványra történő visszautalással nem lehet teljesíteni (pl.: Kúria Pfv.IV.20.829/2022/6. számú határozatának [26] pontja), mert az parttalanná tenné a fellebbezést, és megakadályozná azt, hogy a másodfokú bíróság minden kétséget kizáróan megállapíthassa a felülbírálati jogkörének a határait (Debreceni Ítéltábla Pf.I.20.428/2022/8. számú határozatának [30] pontja). Ebből következően az azokban az elsőfokú ítélet indokolásával, érveivel szembeni ellenérvek, cáfolatok körülírása nélkül, csak a visszautalás szintjén hivatkozott korábbi beadványok, valamint az azokban foglalt érvelések és indítványok nem minősültek a fellebbezési kérelem másodfokú eljárásban figyelembe vehető részének.

[16] Az ítéltábla az I. és a III. r. alperes fellebbezését külön-külön és együttesen is a fenti szempontok alapján bírálta el.

[17] Először az I. r. alperes másodlagos fellebbezését vizsgálta. Az I. r. alperes a Pp. 381. §-ára alapított hatályon kívül helyezési kérelme indokaként a tényállás megállapításával összefüggésben a konkrét jogszabály megjelölése nélkül, de a fellebbezése tartalma szerint [Pp. 110. § (3) bekezdése] a Pp. 265. § (1) és 279. § (1) bekezdésének a megsértésére hivatkozott. Annak az eldöntése azonban, hogy az elsőfokú bíróság valóban megsértette-e ezeket a jogszabályokat, és az ebben a körben hivatkozottak alapján a másodlagos fellebbezési kérelemnek a Pp. 381. §-a alapján helyt lehet-e adni, nem az eljárási, hanem a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti anyagi jogi felülbírálatra tartozott.

Az I. r. alperes „szükség esetén” a Pp. 384. § (2) bekezdés b) pontjára figyelemmel is kérte az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, azonban a fellebbezésében nem fejtette ki, hogy mik azok, az adott ügy érdemében való döntést kizáró okok, amelyek szükségessé teszik/tehetik ennek a jogszabálynak az alkalmazását. Ez pedig kizárta az I. r. alperesi e fellebbezési kérelem teljesíthetőségének a vizsgálatát. Az ítéltábla ezzel összefüggésben ezért csak megjegyzi, hogy a Pp. 384. § (2) bekezdés b) pontja szerint a másodfokú bíróság akkor helyezi hatályon kívül az ítéletet, ha az ügy érdemében az a) pont alapján dönteni nem lehet. Ez a jogszabályhely pedig a Pp. 369. § (4) bekezdésében foglalt felülbírálati jog gyakorlására utal vissza, amely szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének, illetve eljárásának az anyagi pervezetéssel összefüggő részét csak az anyagi jogi felülbírálat részeként vizsgálhatja és minősítheti, úgy, hogy egyúttal köteles elvégezni a saját anyagi jogi álláspontja szerint helyes anyagi pervezetést és az ezzel összefüggő intézkedéseket megtenni. Az anyagi pervezetés azonban nem jelent általános tájékoztatási kötelezettséget, szerepe csupán arra korlátozódik, hogy a felek tényállításait, nyilatkozatait tisztázza és konkretizálja, adott esetben alkalmat adjon a kiegészítésre (PJD2019. 32.). Az ítéltábla azonban megállapította, hogy az I. r. alperes ténylegesen anyagi pervezetési hibára nem is hivatkozott a fellebbezésben, így az ítélet hatályon kívül helyezésére irányuló kérelem ez alapján a jogszabályhely alapján megalapozatlan volt.

[18] Bár a III. r. alperes nem kérte az elsőfokú ítélet fellebbezett részének a hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra, új határozat hozatalára utasítását, abban többször is (171. sorszámú fellebbezés 5. oldal ötödik – hetedik, 16. oldal második –

negyedik bekezdéseiben) a Pp. 346. § (5) bekezdése szerinti indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozásával lényeges eljárási szabálysértést állított. Az ítéltáblának ezért vizsgálnia kellett a fellebbezése kapcsán azt, hogy az elsőfokú ítéletnek a III. r. alperes által fellebbezett része az érdemi felülvizsgálatra alkalmas-e.

A fellebbezési érvelése azonban nem alapozta meg a Pp. 380. § c) pontjának az alkalmazását, mivel az elsőfokú ítélet nem szenved olyan orvosolhatatlan formai hiányosságban, amely miatt az az érdemi felülbírálatra alkalmatlan. Az elsőfokú bíróság pedig az ítélete III. r. alperesre vonatkozó és általa fellebbezett részének az indokolásában rögzítette annak a tényalapját (a III. r. alperes volt az a személy, aki – bár a cégjegyzékbe ügyvezetőként nem lett bejegyezve – a törölt társaságot a megalakulásától kezdődően ténylegesen irányította, a gazdasági és egyéb döntéseket meghozta, a társaság szerződéses partnereivel tárgyalt 2019. május 14. napjáig; 2018. július 27. és 2018. szeptember 18. között összesen 53 142 992 Ft-ot utalt át a külföldi cég Zrt.1-nél vezetett számlájára) és az alkalmazott jogszabályi rendelkezést is [Ctv. 118/B. § (1) és (2) bekezdése].

Az indokolási kötelezettség megsértése miatt ezért a Pp. 381. §-a alapján sem volt helye hatályon kívül helyezésnek, mert nem volt megállapítható az elsőfokú eljárás olyan lényeges szabályainak a megsértése, amely az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és amelynek az orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű, ezért nem szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése.

[19] Megalapozatlanul támadta az I. r alperes az elsőfokú ítéletet a tényállás megállapításával összefüggésben az elsőfokú bíróság részben (a bizonyítási szabályok megsértésével) téves, vagy iratellenes ténybeli következtetéseire, részben annak a hiányosságaira hivatkozva.

Az ítéltábla ezzel összefüggésben kiemeli, hogy a kereset az anyagi (anyagi) jog bírósági érvényesítésének az eszköze. A kereset tárgya az érvényesíteni kívánt jog (jogviszony), a kereset tartalma a bíróság döntésére vonatkozó határozott kereseti kérelem. A Pp. 276. § (1) bekezdése értelmében a polgári perben a bíróság feladata a per eldöntéséhez szükséges tények megállapítása, ennek megfelelően csak ezeket veheti figyelembe a döntésénél és evégett rendel el bizonyítást is. A Pp. 276. § (1) bekezdés szerinti tények azok, amelyeknek az érvényesített igény tekintetében az anyagi jogszabályok szerint jelentőséget kell tulajdonítani.

A jelen ügyben a felperes az alperesekkel szemben a Ctv. 118/B. §-a alapján érvényesít igényt. E jogszabály (a törölt céggel szemben a kényszertörlési eljárás megindításának a kezdő időpontjában, 2019. december 19-én hatályos szövege) szerint, ha a cégbíróság a céget kényszertörlési eljárásban törölte a cégjegyzékből, a cég vezető tisztségviselője – ideértve a kényszertörlési eljárás előtt a cégjegyzékből törölt vezető tisztségviselőt is – az okozott hátrány erejéig felel a kielégítetlenül maradt hitelezői követelésekért, ha a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően ügyvezetési feladatait nem a hitelezői érdekek figyelembe vételével látta el, és ezáltal a cég vagyona csökkent, illetve a hitelezők követeléseinek kielégítése meghiúsult. Több vezető tisztségviselő esetén felelősségük egyetemleges.

[20] Az elsőfokú bíróság – a felek által szolgáltatott peranyag alapján és az indítványaik keretei között – a jogvita elbírálásánál lényeges tényeket illetően a szükséges körben a tényállást feltárta, azt helyesen állapította meg.

[21] Az ítéltábla az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást – a törölt cég elektronikus cégiratai és a kénysztörölési eljárásában keletkezett iratok alapján – kiegészíti és pontosítja az alábbiak szerint.

A cégbíróság Cgt.05-19-001880/2. számú végzésével elrendelt, 2019. november 19-én kezdődött Kt.05-21-000167 számú kénysztörölési eljárásban a céggel szemben öt hitelező jelentett be összesen 186 170 617,76 Ft hitelezői igényt, köztük a felperes 41 776 078 Ft (34 600 000 Ft kölcsön, 244 152 Ft ügyleti kamat, 1 073 292 Ft megbízási díj, 858 634 Ft bérleti díj és 5 000 000 Ft kötbér) követelést. A cégbíróság a hitelezői igénybejelentésekről az I. és a II. r. alperest a Kt.05-21-000167/2. számú végzésével tájékoztatta, egyebek mellett azzal a felhívással, hogy a kézbesítéstől számított 30 napon nyilatkozzanak arról, hogy vitatják-e a céggel szemben bejelentett követeléseket. Ezt a végzést az I. r. alperes jogi képviselőjének 2022. május 19-én kézbesítették.

A cégbíróság azonban már a Céglőnyben 2022. január 29-én közzétett 3. sorszámu végzésével elrendelte a cég kénysztörölését, valamint rendelkezett az I. és a II. r. alperes öt évre szőlo eltiltásáról. Ezt a végzést a 2022. május 9-én kelt Kt.05-21-000167/14. számú végzéssel a saját hatáskörében hatályon kívül helyezte.

Az I. r. alperes – jogi képviselő útján – 2022. június 20-án benyújtott, Kt.05-21-000167/15. sorszámu beadványban előadta: arra a kérdésre, hogy vitatja-e a céggel szemben bejelentett követeléseket, nem tud nyilatkozni, mivel ténylegesen soha, semmilyen köze nem volt a céghez, abban soha semmilyen szerepet nem töltött be, vezető tisztségviselője nem volt, létezéséről sem tudott. A cégbíróság a 2022. június 27-én kelt Kt.05-22-000497/2. számú végzésével elrendelte a cég kénysztörölését és a II. r. alperes vezető tisztségviselő eltiltásáról rendelkezett. A fellebbezés hiányában 2022. július 19-én jogerőre emelkedett végzés indokolása – egyebek mellett – azt tartalmazza, hogy: „Az eljárás alatt a céggel szemben az alábbi követelések bejelentésére került sor. [...] Felperes Kft.: 34.600.000.-Ft tőke (kölcsön jogcímén), 244.152.- Ft ügyleti kamat, 1.073.292.- Ft megbízási díj, 858.634.-Ft bérleti díj, 5.000.000.-Ft kötbér. Alperes1 vezető tisztségviselő volt 2016.05.18-2019.05.14-ig terjedő időszakban.” „A bíróság a Kt.05-21-000167/2. számú végzésben felhívta Alperes1 és Alperes2 volt vezető tisztségviselőket, hogy a végzés kézbesítésétől számított 30 napon belül nyilatkozzanak arról, hogy vitatják-e a céggel szemben bejelentett követeléseket, a cég által megvalósított mulasztást, továbbá azokról az intézkedésekről, amelyeket megtettek annak érdekében, hogy a cég az őt terhelő jogszabályi rendelkezéseket teljesítse”. „Alperes1 a 15. sorszámu alatti beadványában érdemben kimentette magát, melyre tekintettel a bíróság az eltiltását a Ctv. 131/O. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, 2021. június 30. napján hatályos Ctv. 9/C. § (5) bekezdésében foglaltak alapján mellőzte” (Kt.05-22-000497/2. számú végzés indokolása, 2. oldal).

[22] Az ítéltábla az így kiegészített és pontosított tényállást tekintette irányadónak, amely alapján is egyetértett az elsőfokú bíróság jogkövetkeztetésével, érdemi döntésével és – a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel – részben módosítva és kiegészítve nagyobb részben a helyes érdemi döntés indokaival is.

[23] Megalapozatlanul támadta az I. r. alperes az elsőfokú ítéletet arra hivatkozva: az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg azt, hogy a felperes a Ctv.118/C. § (1) bekezdése szerint a jelen per megindítására jogosult hitelezőnek minősül (168. sorszámu fellebbezés II.1. pont). Arra helyesen hivatkozott, hogy a Ctv. 118/B. §-a alapján indult perben a Ctv. 118/C. § (1) bekezdése szerinti törvényi definíció alapján vizsgálni kell, hogy az eljárás alá vont céggel

szemben a kénysztörlési eljárásban bejelentett követelés elismert vagy nem vitatott pénzkövetelés-e.

Az ítéltábla a fellebbezési okfejtésével (168. sorszámú fellebbezés II.1. pont) szemben az elsőfokú bírósággal értett egyet abban, hogy az I. r. alperesnek a kénysztörlési eljárásban a cégbírósághoz benyújtott nyilatkozatai a Ctv. 118/C. § (1) bekezdése alkalmazása szempontjából nem minősülnek a felperes által bejelentett hitelezői követelés vitatásának. Ennek oka az, hogy a Ctv. (a 117/D. és a 117/E. §-aiban) előírja a cégbíróságnak a kénysztörlési eljárásban bejelentett követelések vizsgálatát abból a szempontból, hogy a bejelentésből vagy a csatolt okiratokból megállapítható-e a követelés fennállása, jogosultja, jogalapja, összecszerűsége [Ctv. 117/D. § (7) – (8) bekezdése]; majd az ennek megfelelően bejelentett hitelezői követelést meg kell küldenie a cég kénysztörlési eljárása megindítása időpontjában a cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselőjének, továbbá korlátlan tagi felelősséggel működő cég esetén a cég tagjainak, korlátolt tagi felelősséggel működő gazdasági társaság esetén a társaság többségi befolyással rendelkező tagjának, azzal a felhívással, hogy nyilatkozzanak, vitatják-e [Ctv. 117/D. § (3) bekezdés]. A cégbíróságnak – a hiányosan előterjesztett mellett – a bejelentett követelését a Ctv. 117/E. § (3) bekezdése alapján akkor kell vitatott követelésként megjelölnie (figyelembe vennie), ha az eltiltással érintett személy, akit arra felhívott, a nyilatkozatában a követelés vagy annak egy része jogosultját, jogalapját, összecszerűségét, keletkezését vagy esedékességét érdemben vitatta. Ehhez – a Ctv. 117/E. § (1) bekezdés értelmében – meg kell jelölnie a vitatás indokát és az annak alapjául szolgáló tényeket, valamint csatolnia kell azt az okiratot vagy annak másolatát, amelyre bizonyítékként hivatkozik.

Az irányadó, kiegészített tényállás szerint a jelen esetben a cégbíróságnak a Ctv. 117/D. § (3) bekezdése szerint felhívást tartalmazó Kt.05-21-000167/2. számú végzésére a törölt cégnek a kénysztörlési eljárás megindításának az időpontjában a cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselője, a II. r. alperes nem nyilatkozott. Az I. r. alperes (elsőfokú ítélet indokolásának a [140] bekezdésében idézett) beadványai pedig az elsőfokú bíróság helytálló megállapításával egyezően nem tartalmaztak a vele közölt felperesi követelésre vagy annak egy részére (a jogosultjára, a jogalapjára, az összecszerűségére, a keletkezésére vagy esedékességére) tett olyan nyilatkozatot, amely alapján a bejelentett hitelezői követelést a Ctv. 117/E. § (3) bekezdés szerint vitatottnak kellene/lehetne minősíteni. Nem tévedett ezért az elsőfokú bíróság annak a megállapításával, hogy a felperes a Ctv. 118/C. § (1) bekezdése szerinti hitelező, aki így jogosult volt a 118/B. § (1) bekezdése szerinti kereset indítására.

[24] Az ítéltábla a továbbiakban először az I. r. alperes fellebbezésének az elsőfokú ítéletet a perbeli legitimációja hiánya miatt támadó érvelését vizsgálta, mert ennek a megalapozottságától függött az, hogy vele szemben érvényesíthető-e a kereset szerinti igény.

Alapítanul támadta az I. r. alperes az elsőfokú ítéletet arra hivatkozással, hogy az e tekintetben helyesen megállapított tényállás alapján (az I. r. alperes nem tett az ügyvezetői megbízást elfogadó írásbeli nyilatkozatot) a Ptk. 3:21. § (3) bekezdése folytán kizárt a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésében megkívánt vezető tisztségviselői minőségének a megállapítása, ezért alaptalan és contra legem az elsőfokú bíróságnak az az ítéleti megállapítása, hogy ő a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése alkalmazásában a törölt cég vezető tisztségviselőjének minősül.

A Ctv. 118/B. § (1) bekezdése szerinti igény a kénysztörlési eljárásban törölt cég vezető tisztségviselőjével szemben érvényesíthető. Mivel a Ctv. 24. § (1) bekezdés h) pontban kifejezetten rendelkezik arról, hogy a cég vezető tisztségviselőjének a neve és az ott tételesen felsorolt adatai valamennyi cég esetében a cégjegyzékbe kötelezően bejegyzendő adat, az elsőfokú bíróság abból helyesen indult ki: azt a vitás kérdést, hogy az adott esetben az I. r. alperest a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésében meghatározott személyi körbe tartozónak kell-e

A közhiteles cégnyilvántartás azon bejegyzett adata valódiságához fűződő vélelem megdöntéséhez, hogy 2016. 05. 18-tól 2019. 05. 14-ig a Céjegyzékszám cégjegyzékszámú cég képviselőre jogosult vezető tisztségviselője volt, az I. r. alperesnek a jelen ügyben azt

kellett (volna) bizonyítani, hogy a felperes tudta, vagy kellő körültekintés mellett fel kellett, illetve lehetett ismernie, hogy a cégnyilvántartással ellentétben ő a törölt cégnek nem ügyvezetője (vezető tisztségviselője).

Noha az elsőfokú ítélet indokolása a [126] bekezdésében az I. r. alperes által bizonyítandó tényeket ezzel ellentétesen jelölte meg, ez nem tette indokolttá az elsőfokú bíróság téves anyagi pervezetésének a megállapítását. Egyrészt azért, mert az I. r. alperes a fellebbezésében kifejezetten nem sérelmezte, hogy a bizonyítási kötelezettségnek az ilyen kiosztása jogszabálysértő volt. Másrészt az I. r. alperes maga hivatkozott a fellebbezésében arra, hogy megalapozatlan, téves az elsőfokú bíróságnak az a következtetése is, hogy a felperes alappal bízhatott a valótlan cégnyilvántartási bejegyzésben. Harmadrészt azért, mivel az elsőfokú bíróság – az ítélete indokolásának a [152] – [156] bekezdése szerint – a továbbiakban helytállóan a felperesnek azt a hivatkozását vizsgálta, hogy az I. r. alperes (ha nem is tett az ügyvezetői megbízást elfogadó nyilatkozatot) ténylegesen a törölt cég vezető tisztségviselőjének tekintette magát és a kft. ügyvezetőjeként járt el, és a bizonyítékoknak az annak a bizonyítására való alkalmasságáról adott számot, hogy az I. r. alperes „kivülállók számára” a törölt cég ügyvezetőjének minősült-e. Az I. r. alperes fellebbezése pedig [az ezt sérelmező II.2.b) pontjában] az elsőfokú ítéletet nem a bizonyítékértékelés irányának, hanem az eredményének a helytelensége miatt támadta.

Ennélfogva az ítéltáblának nem kellett a Pp. 370. § (4) és 369. § (4) bekezdését alkalmaznia, mivel a Pp. 369. § (3) bekezdés a) és c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében az elsőfokú ítéletet ebben a részében is felülbírálhatta az I. r. alperes fellebbezési indokai alapján, az észlelt hiba eljárásjogi jogkövetkezményét pedig akként vonta le, hogy az ítélet indokolásából mellözi a [126] bekezdését.

[26] Mivel az elsőfokú bíróság – az ítélete indokolása szerint a felperes ügyvezetőjének, T11-nak és a III. r. alperesnek az előadása, valamint T1, T2 és T3 tanúk vallomása alapján vonta le azt a következtetését, hogy az „I. r. alperes kívülállók számára is a Társaság ügyvezetőjének minősült”, továbbá, hogy a felperes okkal bízhatott a közhiteles nyilvántartás adataiban, az I. r. alperes a fellebbezése II.2. b) pontjában kifejtettekkel ezt sérelmezve az elsőfokú bíróság bizonyíték-mérlegelését támadta. Az ítéltáblának ezért azt kellett vizsgálni, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás megállapítása során a felperesnek az I. r. alperes ügyvezetőségével kapcsolatos ismeretei tekintetében a Pp. 279. § (1) bekezdésének megfelelően mérlegelte-e a rendelkezésre álló bizonyítékokat, a felek nyilatkozatait és a perben tanúsított magatartásukat.

Az ítéltábla kiemeli, hogy a Pp. 369. § (3) bekezdés a) pontja szerint a másodfokú bíróság az anyagi jogi felülbírálat során a bizonyítás eredményét okszerűtlennek minősítheti, és ennek alapján a tényállást módosíthatja, kiegészítheti. Ebből az eljárási rendelkezésből következően a másodfokú bíróság felülmérlegelési joga korlátozott, a másodfokú eljárásban a bizonyítás eredményének a mérlegelése csak akkor hagyható figyelmen kívül (és ezáltal változtatható meg), ha az okszerűtlen, vagy jogszabálysértő, vagy a másodfokú bíróság is bizonyítást folytatott le. A polgári eljárásban a bizonyítékok szabad mérlegelésének az elve érvényesül. Az ezt rögzítő Pp. 279. § (1) bekezdése szerint a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és a perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenként és összességében történő értékelése alapján a meggyőződése szerint állapítja meg.

A bizonyítékok mérlegelése akkor ütközik a Pp. 279. § (1) bekezdésébe, ha a bíróság következtetése a mérlegelés körébe vont adatok és bizonyítékok megállapítása és azok egybevetése során az ügy érdemére kihatóan nyilvánvalóan helytelen, iratellenes, kirívóan okszerűtlen, vagy a logika szabályaival ellentétes. Kirívóan okszerűtlen a mérlegelés akkor, ha a figyelembe vett bizonyítékokból csak egyféle, a felülbírált ítélettől eltérő következtetésre

lehetne jutni, vagy ha (az adott bizonyítékokból) kizárt volt az elsőfokú bíróság által elfogadott következtetés (BH2013.119.).

Az ítéltábla mindezeket szem előtt tartva megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az állított eljárási szabálysértést nem követte el.

Az I. r. alperes a fellebbezésében azt sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság ebben a kérdésben T1, T2 és T3 tanúk vallomását, illetve T11-nak az I. r. alperessel egybehangzó nyilatkozatát nem megfelelően értékelte, mert azok az ő állítását támasztották alá.

Az ítéltábla azonban megállapította, hogy T1 2024. április 29-ei tárgyaláson rögzített tanúvallomása kifejezetten tartalmazza azt az elsőfokú ítélet indokolásában idézett nyilatkozatát, miszerint tudomására jutott, hogy az I. r. alperes okiratok aláírása és banki ügyintézés körében is eljár (10.G.40.013/2023/77. számú tárgyalási jegyzőkönyv 6. oldal első bekezdés) és azt is, hogy „időről-időre előfordulhatott az, hogy a III. r. alperes, illetve az ő családtagjai megkérték az I. r. alperest arra, hogy írjon alá okiratokat, vagy menjen el ide vagy oda” (u. o. 6. oldal negyedik bekezdés). Szerbin Éva pedig a tanúvallomásában azt adta, elő, hogy a III. r. alperestől (aki az élettársa) van tudomása arról, hogy „a III. r. alperes megbízásából több személy különböző cégeket vezetett [...] hogy az I. r. alperest tette meg úgymond ügyvezetőnek a Kft.1-ben” (u. o. 9. oldal harmadik bekezdés). Ezekből nem iratellenes és az egyéb bizonyítékokkal együtt értékelve nem volt kizárt (kirívóan okszerűtlen, vagy logikátlan) annak a következtetésnek a levonása, hogy az I. r. alperes a kívülálló számára is a törölt cég ügyvezetőjének minősült.

A fellebbezése megalapozottsága szempontjából nincs kiemelt jelentősége az I. r. alperes által hivatkozott annak a körülménynek, hogy a felperes ügyvezetője, T4 a személyes meghallgatása során az I. r. alperessel egybehangzóan kijelentette, hogy az ügylet során soha nem találkoztak, semmilyen úton nem tartottak egymással a kapcsolatot. Ebből sem lehet ugyanis kizárólag arra az egyetlen következtetésre jutni, hogy a felperes tudta, de legalábbis fel kellett ismernie, hogy az I. r. alperes a cégbejegyzés ellenére ténylegesen nem ügyvezetője a törölt cégnek, különösen azt figyelembe véve, hogy az I. r. alperes – nem vitásan – több a (ténylegesen a felperessel tárgyaló) III. r. alperes érdekeltségébe tartozó cégnek is a cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselője volt, valamint a felperes előtt is ismertén nem vitásan több esetben a törölt cég képviselőjében írásban nyilatkozatot tett (okiratokat a cég előírt neve mellett ügyvezetőként a névaláírásával látott el).

Annak a következményét pedig, hogy nem lehetett az ítéleti döntéshez szükséges bizonyossággal megállapítani azt, hogy a felperes képviselői tudták, vagy tudniuk kellett, hogy ő ténylegesen nem ügyvezető, hanem csak a III. r. alperes kérésének eleget téve tünteti fel magát ilyenként, a jelen perben az I. r. alperesnek kell viselnie, mivel az ő érdeke, hogy azt a bíróság valósnak fogadja el. Ennek a tükrében megalapozatlanul támadta az I. r. alperes fellebbezése az elsőfokú ítéletet a perben beszerzett tanúvallomásoknak a Pp. 279. §-ába ütköző értékelésére hivatkozva is.

Az elsőfokú bíróság tehát jogszabálysértés nélkül állapította meg azt, hogy az I. r. alperes a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése szerinti személyi körbe tartozik, azzal, hogy a felelőssége a 2016. május 18-a és 2019. május 14-e közötti időre vonatkozóan vizsgálható (aminek azért van jelentősége, mivel a Ctv. 118/B. §-a alapján a vezetői felelősség nyilvánvalóan csak arra az időszakra vonatkozóan áll fenn, ameddig az I. r. alperesnek ilyen státusza a törölt cégnél fennállt).

[27] Mivel a III. r. alperes elismerte, hogy ő a törölt cég döntéseinek a meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt, az elsőfokú bíróság helytálló álláspontjával

egyezően ő a Ctv. 118/B. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdése alapján felelősségre vonható.

[28] Alaptalan az I. r. alperes fellebbezésének az a hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértéssel állapította meg a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése szerinti vezetői felelősségét kiváltó feltételeket.

[29] Az ítéltábla itt rögzíti, hogy az I. és a III. r. alperes is a fellebbezésükben megalapozatlanul támadták az elsőfokú ítéletet az elsőfokú bíróságnak a felperes és a törölt cég közötti megállapodás érvénytelenségének a színleltség vagy jóerkölcsbe ütközése miatti érvénytelensége megállapításának az elmaradását sérelmezve.

Az elsőfokú bíróságnak ugyanis – ahogy arra az ítélet indokolásában helytállóan utalt – a keresetet a Ctv. 118/B. §-a alapján kellett elbírálni. A Ctv. 118/B. §-a speciális, sui generis felelősségi jogintézmény, amely a kénysztörlési eljárásban törölt cég vezető tisztviselőjének a felelősségét szabályozza a ki nem elégített hitelezői követelésekért. Ez a felelősség speciális, nem azonos az általános polgári jogi kártérítési felelősséggel.

A Ctv. 118/B. § (1) bekezdése tartalmazza a felelősségi tényállást. A kénysztörlési eljárásban jogutód nélkül megszüntetett cég (volt) vezető tisztségviselőjével szemben e törvényhelyre alapított marasztalási kereset előterjesztésének a feltétele annak az igazolása, hogy az alperes vezetése alatt állt céget kénysztörlési eljárásban törölték, amelyben a cégbíróság nem vitatottként nyilvántartásba vette a felperes céggel szembeni követelését, és hogy a követelés részben vagy egészben kielégítetlen maradt.

A bíróság ebben a perben kizárólag a vezető tisztségviselő felelősségének a kérdésében dönt, a kénysztörlési eljárásban bejelentett hitelezői igények érvényesítésének megghiúsulásával összefüggésben. A feladata kizárólag annak a vizsgálata, hogy a kénysztörlési eljárásba törölt cég vezető tisztségviselője a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után a hitelezői érdekeket figyelembe vette-e, illetve magatartása okozati összefüggésben állt-e a hitelezői igények kielégítésének a megghiúsulásával. A felperesnek csak a hitelezői minőségét kell igazolnia. A bíróság nem vizsgálja/vizsgálhatja az igényt bejelentett hitelező(k) és a törölt cég közötti követelés jogalapját és/vagy összegezését, mivel ezek a kénysztörlési eljárást lefolytató cégbíróság hatáskörébe tartoznak.

Ennek megfelelően nem volt érdemi jelentősége a hitelezőnek a törölt céggel szembeni, a kénysztörlési eljárásban bejelentett követelése jelen perbeli vitatásának, mivel nem volt (lett volna) vizsgálható a felperesi követelés jogalapja tekintetében a felperes, valamint az I. és a III. r. alperesek közötti jogvita, ennél fogva az sem, hogy a megállapodás színleltség, vagy jóerkölcsbe ütközés miatt semmis-e.

Az ítéltábla ezért – arra tekintettel, hogy azok a jelen perben irrelevánsak – az elsőfokú ítéletnek a [128] és a [164] – [182] bekezdésében kifejtett indokait mellőzi, a fellebbezéseknek az ezekkel kapcsolatos (az I. r. alperesi fellebbezés II.3. és III. pontjaiban, a III. r. alperes fellebbezésének a 2 – 17. oldalán kifejtett) hivatkozásaival pedig érdemben nem foglalkozott.

[30] A Ctv. 118/B. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek közül nem vitásan megvalósult az, hogy a cégbíróság a céget kénysztörlési eljárásban törölte a cégjegyzékből, amely kénysztörlési eljárásban a felperes 41 776 078 Ft követelést jelentett be az eljárás alá vont, törölt céggel szemben, amely követelése kielégítetlenül maradt, továbbá az is, hogy az I.

r. alperes a cégnek 2016. május 18-és 2019. május 14-e között a cégjegyzékbe bejegyzett vezető tisztségviselője, a III. r. alperes pedig az „árnyékvezetője” volt.

[31] Alaptalanul állította az I. r. alperes a fellebbezése II.4. pontjában az elsőfokú bíróság részéről a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet fennálltának és időpontjának a bizonyítási szabályok megsértésével történt megállapítását.

Arra helytállóan hivatkozott, hogy a felperesnek a jelen perben nem csak tényállítási kötelezettsége állt fenn a törölt cég fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete és a bekövetkezése időpontját illetően, hanem az állításának a bizonyítása is őt terhelte.

Az elsőfokú bíróság – az ítélete indokolásának a [192] – [195] bekezdései szerint – a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének az időpontját nem a Ctv. 118/B. § (5) bekezdése szerint a felperes tényállításának az automatikus elfogadásával vélelmezte, hanem a bizonyítékok, mégpedig a törölt cég 2015., 2016. és 2017. évi beszámolói alapján állapította meg.

Az I. r. alperes ezzel kapcsolatban eljárási hibaként arra tévesen hivatkozott, hogy a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetbe kerülésnek és az időpontjának a megállapítása is szakkérdés, ezért a törölt cég könyveinek a könyvszakértői vizsgálatát tette volna szükségessé.

A bírói gyakorlat a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 33/A. §-a alapján indult perekben alakította ki a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet fennállása megállapításának a vizsgálati szempontjait, a kimunkált szempontok – arra tekintettel, hogy a Cstv. 33/A. §-a és a Ctv. 118/B. §-a tartalmilag „rokon” jogintézmények és a normaszöveg e részének az azonossága okán – a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésének az alkalmazásában is megfelelően irányadóak.

Ahogy arra a Kúria már több határozatában – így a Gfv.III.30.465/2023/12. számú döntése indokolásában is – rámutatott: az adós bekövetkező fizetésképtelenséggel fenyegető helyzete kezdő időpontját illetően a Pp. a szabad bizonyítási rendszer alapelvein áll [Pp. 263. § (1) bekezdés], amelyből következően a bíróság a bizonyítás meghatározott módjához nincs kötve. Alapvetően az adott tényállás alapján dönthető el, hogy ebben a kérdésben szükség van-e szakértői bizonyításra. A Kúria gyakorlata is következetes abban (pl.: Gfv.VII.30.265/2015/4.), hogy a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése kezdő időpontjának megállapítása nem minden esetben igényel szakértői bizonyítást. Amennyiben ugyanis az adós könyvviteli nyilvántartásából egyértelműen megállapítható, hogy lejárt kötelezettségei meghaladják a pénz-, illetve likvid eszközeit, vagy eredménytelenül kezdeményeztek vele szemben a ki nem fizetett tartozása miatt végrehajtási eljárást, e tények alapján szakértői bizonyítás nélkül is megállapítható a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése.

Az elsőfokú bíróság tehát azzal nem sértett eljárási szabályt, hogy maga vizsgálta – szakértői bizonyítás nélkül, a törölt cég vagyontárgyaira vonatkozó, közzétett éves beszámoló mérlegadataiból – a fizetésképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését és időpontját.

Arra vonatkozóan pedig az I. r. alperes a fellebbezésében nem hozott fel semmilyen olyan érvelést, amit az ítéltábla megvizsgálhatott volna, hogy az elsőfokú eljárás során – az elsőfokú bíróságnak az ítéletében ebben a körben kifejtett indokaival szemben – miért nem nyert bizonyítást a törölt cég fizetésképtelenséggel fenyegető helyzetének a fennállta és a konkrét időpontja (168. sorszámú fellebbezés II.4. pont). Az ítéltábla ezért megjegyzi: a likviditási mutatók egy vállalkozás eszközei és forrásai közötti arányokat vizsgálják, így a segítségükkel megállapítható, hogy a vállalkozás képes lesz-e a pénzügyi kötelezettségeit teljesíteni. Az egyik legelterjedtebb likviditási mutató, a likviditási ráta ugyanis a rövid

lejárátú eszközök (forgóeszközök) és a rövid lejáratú kötelezettségek hányadosaként számítható ki, és ha a hányados értéke kisebb, mint 1, akkor fennál a fizetéseképtelenség veszélye. Ebből következően a törölt cég 2015 - 2017-ben közzétett éves beszámolóí – az elsőfokú bíróság által nem vitásan helyesen megállapított – adataival elvégzett számítás eredményét tekintve sem iratellenes, kirívóan okszerűtlen vagy logikátlan az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy az adós 2016. december 31-én már fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt, ami 2017-re is fennmaradt.

[32] Az I. r. alperes alaptalanul támadta a vele szemben előterjesztett kereset jogalapjának a megállapítását is azt sérelmezve, hogy az elsőfokú bíróság téves következtetésével szemben nem állapítható meg a terhére a felperes hitelezői érdekét sértő magatartás.

Miután ugyanis a bizonyítása arra irányulóan eredménytelen volt, hogy nem minősül a törölt cégnek a Ctv. 118/B. § (1) bekezdése szerinti volt vezető tisztségviselőjének, az elsőfokú ítélet rá vonatkozó rendelkezése megalapozottsága tekintetében nem volt/lehetett érdemi jelentősége annak az érvelésének, hogy az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt, hogy a törölt cég bankszámlája felett soha nem rendelkezett tényleges hozzáféréssel és rendelkezési joggal, „így rálátása sem volt”, ugyanakkor a III. r. alperes maga is beismerte, ténylegesen ő rendelkezett a cég bankszámlái felett, a teljesítésekről ő maga döntött, és ő utalt arról a felperes utasítására a külföldi cég részére is (168. sorszámú fellebbezés II.5. pont 3. oldal). A vezetői felelőssége megállapítására ennek akkor sem lenne/lehetne kihatása, ha tényszerűen bizonyított lenne.

Ennek oka az, hogy az ügyvezetés az üzletszerű gazdasági tevékenység eredményessége érdekében folytatott folyamatos vezetői tevékenységet jelenti, mely kiterjed a jogszerű működés biztosítására. A Ptk. a „névleges” ügyvezető fogalmát nem ismeri. A Ptk. 3:22. § (3) bekezdése viszont kimondja: a jogi személy vezető tisztségviselője az ügyvezetési feladatait személyesen köteles ellátni. E törvényi rendelkezés alapján a bírói gyakorlat szerint a vezető tisztségviselő nem mentesül a társaságnak okozott kár megtérítése alól, ha a cég feletti irányítást és az ellenőrzést bármilyen okból más személynek engedi át, ellenkezőleg, teljes mértékben terheli a felelősség az ebből a jogellenes magatartásból származó, a jogi személyt érintő esetleges károkért (PJD2026.3.). A bírói gyakorlat ezt az elvet a wrongful trading felelősségi szabályokra, így a Ctv. 118/B. §-ára alapított igények elbírálására során is következetesen alkalmazza.

Ennélfogva az, hogy azokban a családi cégekben, amelyekben – nem vitásan – az I. r. alperes a cég cégjegyzékbe bejegyzett ügyvezetője volt, és a III. r. alperes hozta meg kizárólagosan a gazdasági (és egyéb) döntéseket, ő egyedül kezelte a cég pénzeszközeit, az I. r. alperesnek, mint vezető tisztségviselőnek a kényszertörlési eljárásban törölt céggel szemben bejelentett, de ki nem elégített hitelezőkkel szembeni felelősségét sem érinti.

Az ítéltábla ezért itt csak megjegyzi, hogy az I. r. alperes azon fellebbezési állítása, miszerint soha nem volt rendelkezési joga a törölt cég bankszámlája fölött iratellenes is, mivel tényszerűen ellentmond a Zrt.1 2023. december 11-én kelt (10.G.40.013/2023/47. számú) és 2024. február 2-án pontosított (62. sorszámú) adatszolgáltatásának és az elsőfokú eljárás során a 2024. április 29-ei tárgyaláson tett saját nyilatkozatának (10.G.40.013/2023/77. számú tárgyalási jegyzőkönyv 3. oldal tizenkettedik bekezdés).

[33] Mindebből következik az is: az I. r. alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy az ő marasztalása anyagi jogszabályba ütközik azért is mert, „legfeljebb a III. r. alperes vonatkozásában állapítható meg a saját tulajdonosi körbe történő értékesítés” (168. sorszámú fellebbezés II.5. pont, 13. oldal első bekezdés).

Arra vonatkozóan, hogy a Ctv. 118/B. § (4) bekezdésében foglalt mentesülési okok fennállnak – tehát hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem a vezető tisztségviselői jogviszonya alatt vagy ügyvezetési tevékenysége miatt következett be, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően pedig az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá a cég legfőbb szerve intézkedéseinek kezdeményezése érdekében – a bizonyítási teher az I. r. és a III. r. alperesre hárult.

A bírói gyakorlat a Cstv. 33/A. §-a alkalmazása kapcsán kialakította az adós fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetének a felismerését követően tanúsítandó vezetői magatartásoknak a hitelezői érdekek figyelembevételét garantáló zsinórmértékét. Eszerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének a jelentősége az, hogy a vezető tisztségviselőnek ennek a fennállása alatt nem a gazdálkodó szervezet tulajdonosainak, hanem a hitelezői érdekeket figyelembe véve kell gazdálkodnia. A vezetők eljárásának arra kell irányulnia, hogy a lehető legnagyobb mértékben csökkentse az adós hitelezőinek a jövőbeni veszteségeit. A vezető tisztségviselőtől az várható el, hogy ebben a helyzetben már csak olyan teljesítések történjenek, amelyek a gazdasági társaság működésének a tovább folytatását teszik lehetővé, és ez alapján a hitelezői követelések mind teljesebb kielégítését szolgálják, illetve nem ellentétesek az „összhitelezői érdekekkel”. Ez megfelelően irányadó a Ctv. 118/B. § (1) bekezdésének alkalmazásában is.

A vezető tisztségviselőre vonatkozó törvényi előírások alapján az I. r. alperesnek a törölt cég ügyvezetőjeként ismernie kellett volna a cég vagyoni, gazdasági, pénzügyi helyzetét. Észlelnie kellett volna, hogy a cég 2016. december végén fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került és ebben a helyzetben – a Ptk. 3:118. §-ban írtaknak megfelelően – a hitelezők érdekeire figyelemmel lett volna köteles ellátni ügyvezetési feladatait. Azzal, hogy az I. r. alperes már a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte előtt névleges ügyvezetőnek tekintette magát, semmilyen ügyvezetői tevékenységet nem végzett, beletörődött abba is, hogy nincs információja a cég vagyoni-pénzügyi helyzetéről. Ezt az eljárását pedig csak úgy lehet értékelni, hogy nem az ügyvezetői tisztséget betöltő személyektől általában elvárható gondossággal járt el, felróható módon megszegte az ügyvezetői kötelezettségeit. Ez a magatartása mindaddig, amíg a törölt cég fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe nem került, nem alapozta volna meg a Ctv. 118/B. §-a szerinti felelősségét, mert ez akkortól állhat fenn, amikor az érintett gazdasági társaság fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetbe került. Ezt követően azonban az ügyvezetői felelősség alól arra tekintettel nem mentesülhet, hogy ezen tisztséggel járó tevékenységet nem végezte el (Kúria Gfv.30.208/2014/1.).

Mindezek alapján az I. r. alperes tévesen hivatkozott arra, hogy a vele szemben előterjesztett keresetet jogalap hiányában el kellett (volna) utasítani.

[34] A Ctv. 118/B. §-a szerinti vezetői felelősségre vonáshoz szükséges további törvényi feltétel megvalósulásának az elsőfokú bíróság általi téves megállapítására vonatkozóan az I. r. alperes fellebbezése az ítéltábla által megvizsgálható érvelést nem tartalmaz. A fellebbezése II.5. pontja ugyanis csak az azzal kapcsolatos indokoknak a részletes kifejtését tartalmazza, hogy szerinte az ő vonatkozásában miért nem mutatható ki olyan magatartás, amely a törölt cég vagyont csökkentette és/vagy a hitelezői (felperesi) érdekeket sérthette volna. Arra azonban még állítást sem (még kevésbé cáfolatot vagy ellenérvet), hogy az elsőfokú bíróság a vagyonsökkenést, a felperesi követelés kielégítésének a megghiúsulását vizsgálva az ítélete [198] – [208] bekezdésében kifejtettekkel miért jutott téves ténybeli és jogi következtetésre.

A III. r. alperes pedig a fellebbezési kérelme indokaként arra hivatkozott, hogy a felperesnek az (egyébként érvénytelen) megállapodás kapcsán kára az ő magatartásával okozati

összefüggésben sem keletkezett, ellenkezőleg: a vagyona 18 542 992 Ft-tal gyarapodott. Ennek azonban a kereset megalapozottsága szempontjából nincs érdemi jelentősége.

A Ctv. 118/B. §-a (1) bekezdése tartalmazza a felelősségi tényállást.

A Ctv. 118/B. § (1) bekezdése szerinti törvényi tényállás alapján akkor felel a vezető tisztségviselő, ha a hitelezői érdekeket figyelmen kívül hagyó magatartásának következtében a cég vagyona csökken (első fordulat), vagy akkor, ha magatartása a vagyonsökkenésen kívüli „más okból” meghiúsítja a hitelezők követelésének kielégítését (második fordulat). A felperes a keresetlevelében az alpereseknek 41 776 078 Ft kártérítés egyetemleges megfizetésére kötelezése iránti igénye jogszabályi alapjaként a Ptk. 3:118. § (1) bekezdését és a Ctv. 118/B. § (1) bekezdését jelölte meg, kifejezetten arra hivatkozva, hogy „a Felperes kártérítési igénye az összecsúszás tekintetében a kénysztörlesztési eljárásban bejelentett, nem vitatott hitelezői igény, amely teljes egészében kielégítetlen maradt” (10.G.40.184/2022/1. számú keresetlevél 26.6. pont). A 2023. augusztus 28-ai perfelvételi tárgyaláson a kereseti kérelmét azzal tartotta fenn, hogy álláspontja szerint a Ctv. vonatkozó rendelkezésének mindkét fordulata „megáll”, ugyanis a beszámolók alapján megállapítható a vagyonsökkenés, ami mellett a beszámolók közzététele hiányában vélelem is szól (10.G.40.013/2023/13. jegyzőkönyv 1. oldal). Erre tekintettel a Pp. 276. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróságnak is erre vonatkozóan kellett tényállást megállapítania, és szükség szerint bizonyítást lefolytatni. Mivel a felperes megjelölte és okirattal igazolta a hitelezői követelése kénysztörlesztési eljárásban történt bejelentését és annak az összegét, ugyanakkor nincs adat arra, hogy ez a hitelezői követelése akár részben megtérült, az egyéb törvényi feltételek megléte esetén III. r. alperes által szükségesnek tartott kár bekövetkezését nem kellett (volna) vizsgálni. Ennek oka az, hogy a polgári jogi kártérítési felelősség általános szabályához (Ptk. 6:519. §) képest a Ctv. 118/B. §-ában szabályozott sui generis felelősség speciális, mivel a megállapításához szükséges kár e törvényhely első fordulata szerinti vagyonsökkenés, vagy a második fordulata szerinti, a hitelezők követeléseinek teljes mértékben történő kielégítése meghiúsulhat tényállása alá eshet. A Pp. 371. § (2) bekezdés b) és d) pontnak megfelelő fellebbezés hiányában a vagyonsökkenés kérdése nem tartozott a jelen másodfokú felülbírálat keretébe. Annak és így a kár bizonyítottságának a III. r. alperes által állított hiánya nem eredményezheti az elsőfokú ítélet általa kért megváltoztatását.

[35] Az ítéltábla mindezekre tekintettel – az indokolásának a módosításával és kiegészítésével – helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletének a fellebbezett részét a Pp. 383. § (2) bekezdés első fordulata alapján.

[36] Az eredménytelenül fellebbező I. és III. r. alperes a saját másodfokú perköltségüket (a jogi képviselő ügyvédi munkadíja és a megfizetett fellebbezési eljárási illeték) maguk tartoznak viselni, és az ítéltábla a másodfokú eljárásban is pervesztes I. és III. r. alpereseket a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint kötelezte – a Pp. 37. § a) pontja szerint pertársakként a Pp. 87. § (1) bekezdése alapján, a Pp. 344. § (1) bekezdése szerinti általános teljesítési határidőben – egyetemlegesen a felperesnek az ügyvédi munkadíjból keletkezett, és a 18 600 047 Ft másodfokú pertárgyérték alapul vételével – a fellebbezések benyújtásának az időpontjára (2025. november 21. és 25.) tekintettel a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségekről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 3. § (1) bekezdés b) pontja és a (4) bekezdése alapján járó 5%-kal szemben a 10 000 000 Ft alatti pertárgyérték 2,5%-a (250 000 Ft) és a 10 000 000 feletti rész 1,5%-a (129 000 Ft) összegében 379 000 Ft-ban (áfa nélkül, mivel a jogi képviselő áfa fizetésére nem köteles) állapította meg, mert a felperes a fellebbezési ellenkérelmében kifejezetten a bírósági eljárásban megállapítható

ügyvédi költségekről szóló és immár hatálytalan 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdését jelölte meg a perköltségszámítás alapjául.

Debrecen, 2026. március 5.

Dr. Görög Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Riczu András s.k. előadó bíró, Dr. Szűcs Lajos s.k. bíró